

Pètals de tradició

Foguera Florida Portazgo 2025

HOGUERA FLORIDA
PORTAZGO

▪ ÑEÑA AL BOMBO ▪

2025

«El llibre ha participat en la convocatòria dels premis de la Generalitat per a la promoció del l'ús del valencià de l'any 2025»

Gràcies al QR emmarcat per un relleu situat en la portada el libret és totalment accessible.

Sumari

Edició:

Foguera Florida Portazgo

Coordinació i investigació:

Desirée Agorreta Torregrosa

Text:

Alba Muñoz Navarro

Daniela Espinosa Navarro

Desirée Agorreta Torregrosa

José Manuel Balbuena Segura

Vicente Cutanda Mansilla

Impressió:

INGRA Impresores

Coberta:

Álex Domínguez

Traducció:

David Azorín Martínez

Andrea Soria Castillo

Inma Rueda Gómez

Fotografies:

Arxiconfraria de la Mare de Déu del Remei

Arxiu Municipal d'Alacant

Arxiu de la Foguera Florida Portazgo

Agraïments:

Arxiconfraria de la Mare de Déu del Remei

Arxiu Municipal d'Alacant

Alba Giménez Quevedo

Alejandro Burrueto Torner

Elías Lario Romero

Lorena Balbuena Javaloyes

Matilde Sánchez Serra

Pedro E. Saiz Pertusa

Agraïment especial:

Centre de recursos educatius de l'ONCE a Alacant

Depòsit legal:

A 217-2025

Difusió cultural:

Consulta aquest llibre en versió digital en el codi QR de la portada o en les nostres xarxes socials:

Facebook: Foguera Florida Portazgo

Instagram: @hoguerafloridaportazgo

"El llibre està adaptat per a persones que enfronten barreres visuals, gràcies a marques tàctils realitzades per l'ONCE en sistema Braille, on es detalla el nom de la nostra Foguera, el títol del llibre i la localització del codi QR que accedix a una versió reduïda del contingut en àudio"

"A més, també s'incorpora un pictograma en la introducció, facilitant la comprensió de persones amb dificultats de comunicació o aprenentatge."

5

Pètals de tradició

- 8** Lliri
- 12** Rosa blanca
- 24** Clavell
- 42** Dalia
- 48** Margarita

59

El nostre llaç

- 61** President
- 62** Foguera
- 64** Bellesa
- 66** Dames d'Honor
- 72** Càrrecs
- 77** Mini càrrecs
- 81** Comissió

83

La tija de les nostres flors

- 5** President
- 86** Foguera
- 88** Bellesa
- 90** Dames d'Honor
- 92** Càrrecs
- 96** Càrrecs d'Honor
- 100** Comissió
- 106** La nostra Barraca
- 108** La nostra Falla germana
- 110** Programa d'actes

113

La fragància

- 114** Els nostres records

121

L'aigua

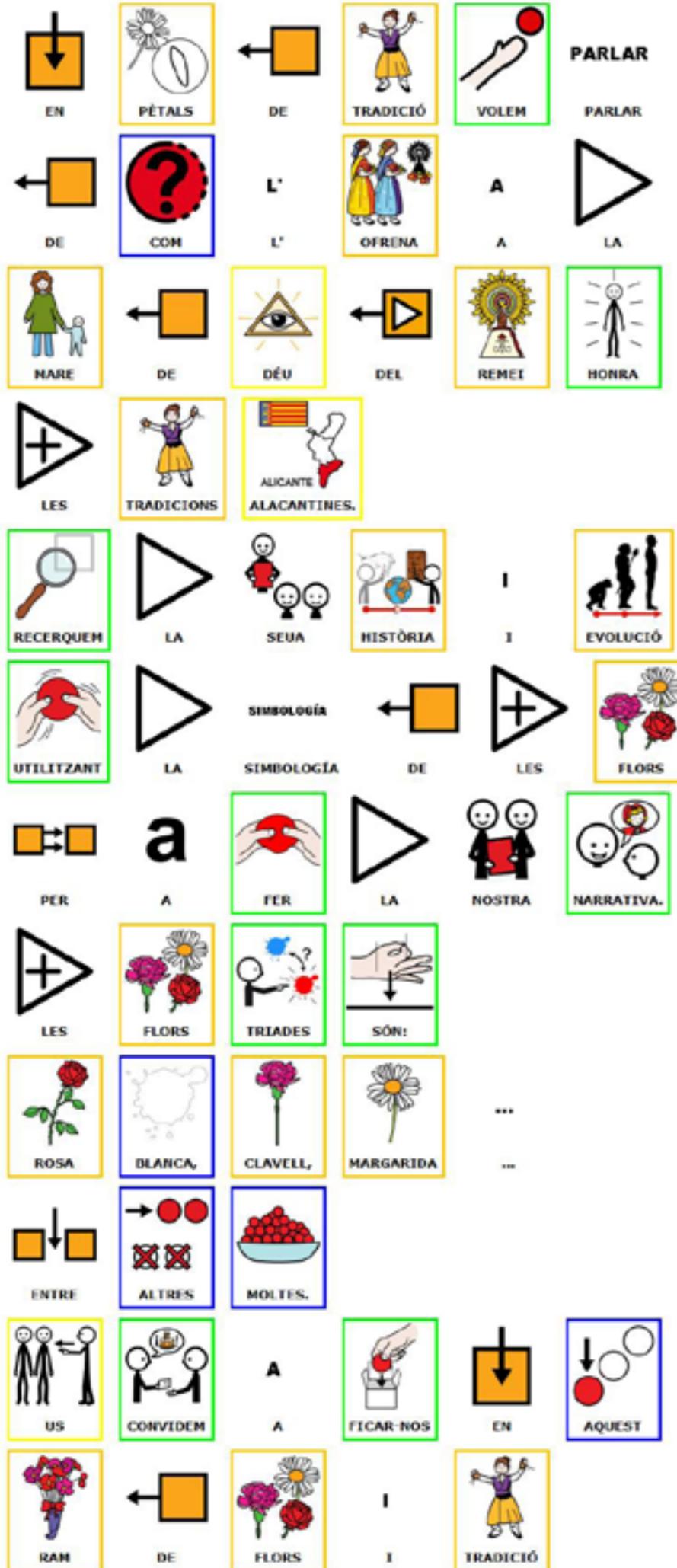
- 122** Col·laboradors
- 124** Anunciants

*Pètals de
tradició*

Pètals de tradició

En "Pètals de tradició" volem destacar com l'Ofrena de Flors a la Mare de Déu del Remei honra els costums alacantins. Explorarem la seua història i la seu evolució amb la simbologia de les flors per a realitzar la nostra narrativa. Les flors triades són el lliri, la rosa blanca, el clavell, la dàlia i la margarida, i amb elles intentem intensificar el significat de cada una de les parts.

Us convidem a endinsar-vos en aquest ram de flors i tradició tan bell!

Imagina un ram de flors. El més bonic. Un ram que, pétal a pétal, guarde els secrets de l'Ofrena de Flors a la Mare de Déu del Remei. Un ram on cada flor siga testimoni de com Alacant, generació rere generació, ha retut homenatge a la seua patrona.

Imaginant cada flor, imaginant cada vivència, no podria tindre un altre títol que "Pètals de tradició". Un ram de flors amb forma de llibre on es realitza un recorregut per la història, es compten experiències, es comparteixen fotografies i es compten detalls que, potser, no coneixies, encapsulant l'essència de mantindre i honrar els costums alacantins, com l'Ofrena de Flors a la Mare de Déu del Remei, i el significat de les flors per a introduir cada una de les parts.

Si bé, per a entendre la procedència de la simbologia floral utilitzada, és necessari parlar de la floriografia. Alguna vegada has sentit parlar-ne? És un mètode de comunicació antiga, més concretament, de l'època victoriana on s'empraven tot tenint en compte colors i formes per enviar missatges xifrats. I encara que a hores d'ara no en fem ús comú, d'aquest llenguatge, és ben cert que depén del sentiment a transmetre que regalem una mena de flor o una altra.

L'arranjament floral que triem està compost pel lliri, que ens trasllada a l'origen de les ofrenes d'una manera genèrica; la rosa blanca ens endinsa en els detalls i curiositats de la Mare de Déu del Remei i la seua importància per a la ciutat d'Alacant; el clavell fa referència a la mateixa Ofrena de Flors; la dàlia s'utilitza de comparatiu amb la forma en què es viu aquesta ofrena en la nostra Comissió; i la margarida compta les experiències d'aquelles personnes que han tingut l'oportunitat de viure-la des de diferents perspectives.

Desitgem que aquest bell ram de paraules, imatges i records servisca per a comprendre la història de l'Ofrena de Flors, i que cada pétal guie en l'essència de la nostra tradició.

Lliri

"El lliri, símbol de pureza i innocència, florix des de l'inici de la humanitat."

Traslladar-nos al passat per a conéixer el present, no sols és necessari, sinó també enriquidor, ja que ens permet entendre l'evolució, en aquest cas, que les ofrenes han tingut al llarg de la història.

I si pensem en una flor que evoque antiguitat i ens trasllade a les primeres ofrenes, ens ve a la memòria el lliri. En la simbologia religiosa i mitològica, els lliris han representat conceptes transcendentals com la vida eterna i l'espiritualitat, tal com s'observa en un bon grapat d'obres d'art i de rituals antics.

A hores d'ara, quan mirem cap arrere, trobem, en les ofrenes, un fil conductor que travessa civilitzacions i, fins i tot, en l'actualitat, aquest acte continua sent una manera de connectar amb les tradicions que ens definixen.

Per a entendre la importància que fins ara han tingut les ofrenes en -ens atreviríem a dir- totes les cultures del món i, per a poder apreciar el seu significat, donem una visió breu i lleugera del seu origen.

L'ORIGEN DE LES PRIMERES OFRENES

Des de temps immemorables, les ofrenes han tingut un component religiós ben arrelat en nombroses cultures, i s'hi realitzaven com a mostra d'agraïment i unió entre el món terrenal i el diví. Val a dir que les ofrenes s'han vist incrementades, sobretot, en èpoques històriques en les quals la sanitat, l'economia o la seguretat no han passat per un bon moment, ja que la humanitat sempre ha tingut la necessitat de cercar explicacions a fets inexplicables.

L'origen d'aquesta pràctica comença en l'època prehistòrica, on ens hi trobem pintures rupestres que pretenien aconseguir una ajuda sobrenatural per a afavorir la caça o l'agricultura, un fet que es considerava necessari per a la supervivència. Un bon exemple són les darreres imatges rupestres trobades a Indonèsia per arqueòlegs australians, de fa aproximadament 44000 anys, que representen figures humans amb cos d'animal i que reflectixen, possiblement, la creença en divinitats.

A més d'aquestes pintures, també s'hi han trobat en jaciments arqueològics objectes com ara aliments, eines o figures, col·locats en llocs considerats sagrats per sol·licitar protecció, fertilitat o abundància. Una mostra d'aquest simbolisme és la Venus de Willendorf, figura tallada que encarna la fertilitat i que ha sigut considerada com un referent artístic de l'època.

Amb l'avanç de les civilitzacions, les ofrenes van evolucionar conjuntament amb rituals més elaborats, però, sempre, amb la finalitat de demostrar devoció i assegurar la seua prosperitat.

En la civilització mesopotàmica, per exemple, es van realitzar zigurats, grans estructures piramidals, utilitzats com a centres de culte on se celebren cerimònies per a honrar els déus.

En l'Antic Egipte, la religió era un pilar fonamental en tots els aspectes de la vida: construïren temples majestuosos com ara el de Karnak o Abu Simbel, on no sols es realitzaven ofrenes, sinó que expressaven en les parets relats visuals de la seua devoció.

També, en l'Antiga Grècia realitzaven nombrosos ritus per a connectar amb els seus déus. Tant és així que els Jocs Olímpics antics - no els que coneixem ara, que daten de l'any 1896 - sorgixen amb la idea de venerar la figura de Zeus. A més, en llocs com el Partenó d'Atenes, realitzat en honor de la deessa Atena, es duien a terme grans ofrenes.

Una altra de les civilitzacions antigues que donava importància als ritus era la romana, hereua, en aquest sentit, de la grega, però amb els seus déus i ofrenes propis.

I les primeres comunitats cristianes no anaven a ser diferents, per aquest raó, van intentar encetar les relacions amb Déu, per mitjà d'ofrenes de pa, vi o espelmes.

Si ens hi centrem a Alacant, se li ret homenatge a la nostra Senyora del Remei, de la qual parlarem més endavant, que, a més de tindre la seua celebració durant els primers dies del mes d'agost, se li ret homenatge en l'Ofrena de Flors en els dies de Fogueres de Sant Joan, les festes oficials de la ciutat.

En definitiva, encara que els rituals i els significats hagen canviat al llarg dels segles, l'acte d'ofrenar roman en el temps.

Rosa blanca

"La rosa blanca, símbol de pureza i devoció, reflectix l'amor etern de la Mare de Déu del Remei."

Com ja hem assenyalat, ofrenar ha estat un pont entre els éssers humans i la divinitat, una mostra de respecte, i cada cultura ha trobat una manera d'honorar els fets sagrats.

A Alacant, aquest llegat espiritual va trobar la seua màxima expressió en la Mare de Déu del Remei i, segons el llenguatge de les flors, podria ser evocada com una rosa blanca. Aquesta flor simbolitza qualitats com ara la innocència i la pureza, atributs que encaixen amb la imatge de la Mare de Déu, protectora del poble alacantí i figura venerada per tantes generacions.

I et preguntarà: Qui és i per què és tan important per a la ciutat d'Alacant i la seua gent? I per què es realitza una Ofrena de Flors en el seu honor? Parlem de la seua rellevància i altres curiositats.

EL NAIXEMENT D'UNA DEVOCIÓ

Diverses investigacions contem que la devoció a la Mare de Déu del Remei va nàixer al segle XIV, quan se celebraven misses cantades en el seu honor.

És probable que la devoció a la Mare de Déu del Remei arribara a Alacant gràcies als pares Trinitaris, l'orde dels quals la té com a patrona, ja que aquests religiosos embarcaven en el port de la ciutat per a dur a terme la seua missió de redempció de captius. De fet, es té constància que s'hi feien processons en el seu reconeixement des de 1535 i que la seua imatge era venerada en l'altar situat en el claustre de l'ara Cocatedral de Sant Nicolau.

S'evidencia l'augment de fe en la Mare de Déu, el 1603, quan es crea l'Arxiconfraria de la Mare de Déu del Remei, i va aconseguir la seua aprovació canònica del Papa Climent VIII amb la finalitat d'atendre el seu culte.

L'epidèmia de pesta que devastà el Regne de València el 1647 va arribar a la nostra ciutat, i l'afectà profundament. A l'any següent, la situació era terrible i les conseqüències devastadores. La fe dels habitants d'Alacant va transformar la processó del 5 d'agost de 1648 en una súplica. Al costat de la imatge de la Patrona, la Mare de Déu del Remei, també anava la Santa Faç, i es conta que, mentre recorrien els carrers, l'epidèmia començava a desaparéixer. Així va ocórrer el gran miracle de 1648.

Aquest fet de l'època és relatat per Rafael Viravens Pastor en la Crònica de la Molt Il·lustre i Sempre Fidel ciutat d'Alacant, de 1876, de la manera següent¹: "[...]Ja la vesprada d'aquest dia va ser portada en processó pels carrers d'Alacant la Reliquia de la Santíssima Faç i aquella Mare de Déu que es venerava en la capella del claustre de Sant Nicolau..." Continua "[...]com l'epidèmia va descendir visiblement en els dies que van seguir a aquesta solemnitat, i els malalts van experimentar una notable millora, els nostres paisans van creure deure aquest benefici a la Mare de Déu de les Neus, a qui invocaben amb el títol del Remei".

Foguera Florida Portazgo

RAFAEL VIRAVENS I PASTOR

(1834-1908)

En el moment del seu naixement, Alacant no passava per un bon moment, a causa de la caiguda de les exportacions de vi, a una llarga sequera i a l'aparició de malalties contagioses. Al llarg dels anys, la situació va millorar, i va ser testimoni de canvis importants a la ciutat, com l'enderrocament de les muralles i l'aparició del tramvia. Després de passar per diferents treballs, el 1875 va ser nomenat arxiver municipal, i mesos després se li va consignar el càrrec de cronista, i va ser el primer a obtindre'l. La seua obra més important és la que referenciem en diversos moments: "Crònica de la Molt Il·lustre i Sempre Fidel ciutat d'Alacant", que comença amb els inicis de la ciutat.

En l'article "Antigues festes d'agost" que va realitzar Emilio Coloma Aracil, qui va ser president de la Junta Major de la Setmana Santa, per a la Revista Festa de 1997, s'intenta desxifrar el seu anterior nom: "Servisca tot això per a centrar-nos en l'advocació i celebracions de la festa de la Mare de Déu del Remei, patrona d'Alacant. De tots és sabut el desacord existent sobre aquesta advocació. Este desacord es basa, fonamentalment en si des de sempre ha existit aquest nom o, per contra, es deu al canvi de nom que va patir la imatge després del suposat miracle ocorregut el 5 d'agost de 1648. Recordem que la imatge es denominava Mare de Déu de les Neus i, després del miracle referit, se li va donar el nom de Mare de Déu del Remei".

No es pot confirmar que la imatge que era portada en processó pels carrers d'Alacant durant la cerca del "remei" contra la pesta fora la de la Mare de Déu de les Neus, però observem que la festivitat d'aquesta se celebra el 5 d'agost, coincidint amb la data en la qual es va obrar el miracle, i ja era en aquesta mateixa data on es va consolidar la festivitat de la patrona d'Alacant.

Si deixem de costat aquesta curiositat, sabem que, després d'aquest esdeveniment, la Mare de Déu del Remei va guanyar una popularitat enorme entre la ciutadania alacantina, i augmenta la seu devoció. Fet que relata Emilio Coloma Aracil, en l'article esmentat anteriorment, el que s'ha estudiat en imatges i elements gràfics "la processó, en aquell any, va ser rogativa per a extingir la pesta. S'unixen les dues grans devicions populars d'aquest poble: la Santíssima Faç i la Mare de Déu del Remei [...] Aquell any la comitiva-processó estava integrada per nombrosos grups de penitents descalços i embolicats en llargues vestes morades en senyal de penitència. Seguien després interminables files d'homes amb sengles ciris encesos. Cors de xiquets vestits de nazarens precedien la imatge del remei, que era conduïda per sacerdots. Escortant la patrona, formaven els ordes religiosos, associacions, gremis i confraries amb els seus pendons i estàndards; seguien, a continuació, les parròquies amb creu alçada; més endavant, i envoltada del capítol, municipi i autoritats, la venerada relíquia de la Santíssima Faç; finalment, una multitud de dones i xiquietes descalces. Tancant la processó, cinc-cents arcabussers amb tota la resta del veïnat. Volteig general de campanes, les salves dels arcabussers, l'artilleria del Castell i baluards de la ciutat". Servint aquesta explicació per a poder imaginar-nos aquella processó.

1. Gravat de la Mare de Déu del Remei de 1910. Autor desconegut. Reial Arxiconfraria de la Mare de Déu del Remei. La Mare de Déu del Remei al costat del Nen Jesús en un tron. De les dues corones apareixen aures de llum que aporten a la imatge una sensació de divinitat. Estan envoltats de núvols i angelets, semblant el cel.

ALTRES ESDEVENIMENTS RELLEVANTS

Anys més tard, el 1669, la Mare de Déu del Remei va ser declarada oficialment patrona de la ciutat.

L'any 1768, tan bon punt acabades les obres del temple de Sant Nicolau, el capítol eclesiàstic i civil decidixen dedicar-li a la Mare de Déu del Remei la capella central de l'església, sobre l'altar del patró de la ciutat, però la imatge, una talla del S.XVI, era massa xicoteta per a ser contemplada pels fidels, per la qual cosa es va acordar realitzar una imatge nova de major grandària per a col·locar-la en aquest nou lloc, mentre la imatge primitiva passaria al rerecor del temple.

Rafael Viravens en la seua Crònica d'Alacant, abans citada, narra i descriu aquesta decisió de la manera següent: "[...] la imatge de la Nostra Senyora, que hi havia en un altar del claustre, sens dubte perquè, era de xicotetes dimensions, a penes podia distingir-se des de la planta baixa del temple[...]. Els nostres avis, doncs, van manar tallar una imatge de majors proporcions, que van posar sobre un tron format de núvols i querubins, el qual, erigit en el centre del Cambril, s'harmonitzava en la seu graciosa forma amb els seus adorns. La nova imatge que és la que venera allí el poble, és una escultura d'interessant aspecte i bones proporcions: la Mare de Déu està asseguda en una luxosa butaca amb encastos de plata i entapissat de vellut; la nostra en la seu falda a Jesús, xiquet; i el seu rostre és tan bell i angelical que atrau amb amorosa seducció la mirada de l'observador; la corona que ostenta és d'un gran valor artístic i material, rics i esplèndids les vestidures que vist i molt valuoses les joies que posseïx, donades per amor i gratitud pels fills d'Alacant".

Després, gràcies als estudis actuals, s'ha pogut concretar que, amb l'anàlisi de la fusta, entre d'altres, que aquesta segona imatge no va ser elaborada fins a meitat del S.XIX, un segle després del que en un principi es creia.

El 1921, el prestigiós arquitecte alacantí Juan Vidal Ramos, va procedir a la restauració del Cambril de la Mare de Déu, situat entre la girola i el centre de l'ara Catedral de Sant Nicolau (llavors, Col·legiata de Sant Nicolau), i executat en marbre i llaurat de fusta policromada. Aquestes obres van començar el 1919, on el famós arquitecte va ser qui va regalar el cost del seu treball a la patrona. De la part escultòrica es va encarregar el valencià Aurelio Ureña, qui va realitzar el tron d'àngels sobre els quals s'asseu la Mare de Déu.

JUAN VIDAL I RAMOS (1888-1975)

Alacantí de naixement, va cursar els seus estudis a Barcelona, i s'impregnà de l'estil modernista de Gaudí, a qui va conéixer personalment. Una vegada format acadèmicament, va decidir tornar-se'n a la seua ciutat natal per enaltir el patrimoni arquitectònic de la seua ciutat, per aquesta raó va ser el creador de gran part dels edificis amb més renom del S.XX. Les seues obres més reconegudes són el Museu Arqueològic d'Alacant, el Palau Provincial d'Alacant, la Torre Provincial o la Casa Carbonell.

2. Mare de Déu del Remei 1950. Foto Sánchez. Arxiu Municipal d'Alacant.

En la imatge es pot observar a la Mare de Déu del Remei amb el bastó de comandament de la ciutat d'Alacant en una mà i al seu fill, el Nen Jesús, en l'altra. Al darrere, el Claustre de la Catedral de Sant Nicolau.

La Mare de Déu del Remei sempre ha sigut santuari de gratitud, tant és així que el 1923, després de finalitzar la campanya d'Àfrica, el Regiment d'Infanteria de la Princesa, destinat a Alacant, la va visitar per expressar-hi el seu agraiement.

Durant l'any de la sublevació militar i guerra civil posterior, va desaparéixer la imatge primitiva de la Mare de Déu. Es creu que el temple de Sant Nicolau va ser assaltat, i va ser protegida pel sagristà major, qui va evitar la seua destrucció, però un feligrés se la va emportar per a resguardar-la i, a hores d'ara, es desconeix on és. En canvi, i, per sort, existia la rèplica més gran, que va ser amagada en un dels armaris situats en la part alta, i s'hi va preservar fins que la guerra va finalitzar.

La seua rellevància per a la ciutat d'Alacant fa que, el 1950, fora declarada com a Alcaldessa Honorària Perpètua, i se li oferiren les insígnies i el bastó de comandament, amb els quals ix en processó i se la pot veure a l'Altar Major de la Catedral, representatives del càrrec d'alcaldessa d'Alacant.

Aquest títol el va reconéixer l'aleshores alcalde d'Alacant, Francisco Alberola Duch. "Don Paco", coneut d'aquesta manera per la ciutadania, i que va ser un gran exponent de l'alacantinitat, a més d'estar a favor d'ofrir títols per tot arreu, va decidir, juntament amb l'acord del bisbe García Goldaraz, atorgar-li a la Mare de Déu del Remei aquesta designació per a la posteritat. D'ell, també, va nàixer la idea d'engrandir els actes religiosos, per aquesta raó se li va ocórrer aquesta idea.

De fet, com llegim en la Crònica d'Alacant 1949-1979 Tom III d'Enrique Cutillas Bernal, per a donar explicacions a la corporació municipal va al·legar que "*no he trobat cap document que acredite el nomenament d'Alcaldessa de la ciutat conferit a la Santíssima Mare de Déu des de feia moltíssims anys i prova d'això estava en la circumstància que portés la Mare de Déu el bastó de comandament de l'Alcaldia, amb la finalitat que quede constància oficial de tot això*". Malgrat els dubtes, s'hi acceptava aquest nomenament. Aquest fet es va fer aprofitant la proclamació del Dogma de l'Assumpció de la Nostra Senyora per part del Papa Pius XII.

Després de convertir-se en alcaldessa perpètua de la ciutat, la Mare de Déu del Remei és rebuda, per primera vegada en la seua història, en el Palau Consistorial, i s'obtingué des del seu balcó l'aplaudiment i l'afecte dels nombrosos alacantins i alacantines reunits a la Plaça de l'Ajuntament.

El 1982, a causa del deteriorament del Cambril de la Mare de Déu, es fa una restauració costejada per milers de persones, les obres de les quals duren fins a 1984, i esdevingué un treball extraordinari. A més, el 22 de novembre de 1998, es va produir la seua Coronació Pontifícia, ritu litúrgic catòlic en el qual es ressalta la devoció d'una advocació mariana, en aquest cas, el succès miraculós de 1648, i que consistix en la imposició d'una corona a la imatge de la Mare de Déu.

Aquest acte es va celebrar en l'Estadi José Rico Pérez davant l'atenta mirada d'unes trenta mil persones, entre les quals es trobava una àmplia representació de les Fogueres de Sant Joan, encapçalada per la Bellesa del Foc i les seues Dames d'Honor. En aquest esdeveniment s'hi va retre una emotiva al·locució el foguerer José Ángel Guirao Sánchez, en la qual va ser la seua última aparició pública abans de la seua defunció.

En aquest acte va portar un brial brodat per les integrants de la Reial Arxiconfraria de la Mare de Déu del Remei, i amb disseny de José Espadero. Aquest brial era de tissú de plata brodada en fil d'or. En el cas del mantell, de color blau amb tonalitat aiguamarina, i de vellut de cotó i seda, estava brodat amb or i s'hi apreciaven flors de lis. L'encaix que el voreja era de fil d'or i estava fet amb randa.

De la Coronació es va encarregar el bisbe de la Diòcesi d'Orihuela (Oriola)-Alacant, Victorio Óliver Domingo, promogut pel rector de Sant Nicolau, Ildelfonso Cases Bailesta, l'Arxiconfraria de la Mare de Déu del Remei i l'Ajuntament, sota l'autorització del Papa Joan Pau II.

3. Acte de Coronació de la Mare de Déu del Remei. Autor desconegut.
El bisbe Victorio Óliver Domingo celebra la Coronació Pontifícia de la Mare de Déu del Remei sobre la gespa de l'Estadi José Rico Pérez, mentre que les persones, a les graderies, l'observen atentament.

4. Acte de coronació de la Mare de Déu del Remei. Autor desconegut.
L'aleshores alcalde d'Alacant, Luis Díaz Alperi, li oferia a la Mare de Déu del Remei el bastó de comandament de la ciutat, tan bon punt ja ha estat coronada.

Compten des de l'Arxiconfraria de la Mare de Déu del Remei que, eixe dia, va estar precedit de mesos de preparatius en els quals la Mare de Déu del Remei va visitar totes les parròquies de la ciutat i totes les residències de majors.

Es va realitzar l'Himne de la Coronació de la Mare de Déu del Remei, interpretat per l'Orfeó *Cantábile* d'Alacant, la Coral Tabaquera Alacantina i la Banda Simfònica Municipal d'Alacant sota la direcció de José Vicente Díaz Alcaina en la Catedral de Sant Nicolau de Bari i com a director de cor Carlos Catalá. La lletra va ser elaborada per José A. Berenguer i la música obra de Manuel Ramos Aznar.

A més d'aquest himne, aprovat per la Comissió de la Coronació el 5 de juny de 1998, la Mare de Déu del Remei posseeix una Pregària composta per Tomás Rocamora García, la qual està enregistrada amb la seqüència d'orgue que Carlos Catalá va elaborar, basada en l'arranjament de J. Lacalle realitzat el 1988, així com d'una marxa processional cantada titulada «*Salve a la Mare de Déu del Remei*» composta per Bernabé Sanchís Sanz el novembre de 2008.

TOMÁS ROCAMORA I GARCÍA (1907-1996)

Sacerdot i compositor, amb una trajectòria important en la música sacra. Va ocupar càrrecs importants com a mestre de capella en la Catedral de Sant Nicolau de Bari, entre d'altres. A més, va fundar cors i va promoure la música gregoriana.

BERNABÉ SANCHÍS I SANZ

Composer i director de nombroses bandes de música, entre elles, la d'Alacant, on va desenvolupar una tasca important fins a la seua jubilació. El 1986 se li va concedir el premi de composició "Fogueres de Sant Joan" d'Alacant i el 1996 el de Marxes Mores de Música Festera "Sant Jordi" d'Alcoi. La seua obra més coneguda és la suite "Mar d'Ametlers", encarregada per la Diputació d'Alacant i inspirada en temes alacantins i cants de la guerra civil.

Un altre dels actes memorables organitzats en honor a la nostra patrona va ser la peregrinació al Monestir de la Santa Faç el 20 d'abril de 2023, coincidint amb el 25 aniversari de la seua Coronació. Aquest recorregut es va realitzar al costat de la ciutadania alacantina, rememorant aquell 5 d'agost.

Aprofitant la celebració d'aquest aniversari, l'Arxiconfraria de la Mare de Déu del Remei va convidar, el novembre d'aquell mateix any, la imatge pelegrina de la Mare de Déu dels Desemparats que, a més de ser patrona de la ciutat de València, és patrona de la Comunitat Valenciana, i s'hi trobaren les dues. Aquest acte, molt emotiu, va consistir en un concert, una eucaristia i una processó extraordinària fins a l'Ajuntament d'Alacant, on estaven esperant-les el Grup de Danses Postiguet al so del folklore alacantí, on s'interpretaren, a continuació, els himnes d'Alacant, de la Comunitat Valenciana i l'himne nacional, i a continuació es va seguir fins a la Catedral de Sant Nicolau, on va finalitzar l'esdeveniment. Com a dada curiosa, s'ha d'afegir que són cinc els pobles de la província d'Alacant que tenen com a Patrona a la Mare de Déu del Remei: Monòver, el Pinós, Petrer, San Fulgencio i La Matanza. Si bé, aquest títol està designat per motius diferents al de la ciutat d'Alacant.

5. Albada 1939. Foto Sánchez. Arxiu Municipal d'Alacant.

Fotografia aèria de la plaça de l'Ajuntament on milers de persones esperen l'inici de les festes de la Mare de Déu del Remei, amb l'acte inicial de l'Albada.

ACTUALMENT, FIGURA CENTRAL DE LA VIDA RELIGIOSA I CULTURAL D'ALACANT

A causa de la situació i el miracle ocorregut aquell 5 d'agost cada any se celebra la festivitat de la nostra Senyora del Remei, encara que els esdeveniments religiosos i culturals s'estenen per diversos dies. Durant aquest temps, un dels moments més importants és la processó, on la imatge és duta pels carrers des de la Catedral de Sant Nicolau, acompanyada per milers de persones, però, a més, també es realitza una missa solemne i diversos actes culturals i populars, com a concerts, focs artificials i mercats de carrer. Els actes de la seu celebració comencen el 3 d'agost amb l'Albada en la Plaça de l'Ajuntament a càrrec de la Banda Simfònica Municipal acompanyada per altres agrupacions.

Aquestes festes en honor a la Patrona, tenen lloc des de 1878, quan la corporació municipal i el Capítol Col·legial van prendre l'acord de celebrar-les. A hores d'ara, la Mare de Déu del Remei continua sent una figura central en la vida religiosa i cultural d'Alacant. Malgrat el creixement i modernització de la ciutat, la devoció a la Patrona ha perdurat.

Un exemple d'això és el dia de la Candelera, al mes de febrer, en la qual els més menuts són presents a la Mare de Déu pels seus familiars per a demanar-li salut, o la multitudinària Ofrena de Flors que es realitza els dies grans de la Festa Oficial d'Alacant, les Fogueres de Sant Joan, on cada districte fogueril s'engalana amb la indumentària regional i duu flors a la Mare de Déu del Remei.

A partir d'aquest moment ens centrarem en aquest acte final, però semblava fonamental començar amb una introducció que explicara per què es realitza, a la Mare de Déu del Remei, una ofrena floral. D'aquesta manera proporcionem un context essencial, perquè ajude a entendre la seua importància.

L'Ofrena de Flors no és només una tradició religiosa, sinó un reflex de la identitat cultural d'Alacant.

Clavell

"El clavell, símbol d'amor i admiració, és el cor de la nostra Ofrena de Flors."

Quina flor si no és el clavell per a referir-se a l'acte de l'Ofrena de Flors que se li realitza a la nostra Senyora del Remei durant la celebració de les Fogueres de Sant Joan?

Com a dada rellevant, val a dir que el clavell és la flor nacional des que el Rei Carles I, al S.XVI, li va obsequiar a la seua esposa un clavell portat d'Orient, i li va agradar tant que va fer plantar milers de clavells als jardins de l'Alhambra, on residien. Des d'aquest moment es considera un veritable símbol d'Espanya, present en totes les festivitats i grans esdeveniments.

A més, el seu nom en llatí és *Dianthus caryophyllus*, que significa "la flor (nova) dels déus". una flor molt adequada per a un país les festivitats del qual estan molt lligades a tradicions religioses.

Per aquesta raó, i per la seua facilitat per a florir durant tot l'any, que sembla una flor ideal per a adornar el tapís de flors dedicat a la Mare de Déu del Remei.

La seua simbologia és l'amor i l'admiració, per la qual cosa cada clavell ofrenat reforça el profund sentiment de cada alacantí i alacantina cap a la seua patrona. Cada ram de flors que s'entrega simbolitza el desig o promesa d'aquesta persona convertint l'ofrena en una obra plena de significat, on es reviu una tradició que, des de la prehistòria fins als nostres dies, ha representat l'essència de la humanitat.

L'OFRENA DE FLORS MÉS ANTIGA D'ESPANYA

No molta gent coneix que la nostra Ofrena de Flors a la Mare de Déu del Remei és la més antiga d'Espanya organitzada per una entitat no religiosa i datada el 1941.

No hi ha moltes referències d'aquesta data que descriuen la realització de l'acte, si bé, en l'acta de la Comissió Gestora del 6 de juny de 1941, es pot llegir que se li realitzarà un homenatge a la Santa Faç, i se cita específicament "s'acorda que totes les Comissions reten el dia 24 de juny, a les onze i mitja del matí, un gran homenatge a la nostra Santíssima Faç, en la Insigne Església Col·legial de Sant Nicolau de Bari".

Acte organitzat per l'aleshores president de la Comissió Gestora, Ramón Guilbert Davó, i el delegat artístic, Tomás Valcárcel Deza, que va començar com a tribut a aquest símbol icònic d'Alacant pel fet que la Santa Faç s'hi troava custodiada a Sant Nicolau des de finals de la Guerra Civil, i que es va estendre, posteriorment, a la figura de la Mare de Déu del Remei.

Ens sembla important ressaltar que el delegat artístic de l'època era Tomás Valcárcel, qui en anys pròxims va ser president de la Comissió Gestora, pel fet que, hom pensa i sense poder ratificar-ho de manera segura, que aquest esdeveniment va ser creat per iniciativa pròpia, tal com llegim en l'article *La Ofrenda de Flores: de humilde cortejo a cita multitudinaria* de Juan Carlos Vizcaíno Martínez, en la revista oficial de les Fogueres de Sant Joan 2008.

A l'acte van participar totes les comissions de Fogueres amb les seues belleses, dames d'honor, estàndards, bandes de música i els artistes-constructors dels monuments. A més, hi va acudir l'alcalde de la ciutat, Ambrosio Luciáñez Risc, la Beilesa del Foc, Teresita Penalva Mora i altres autoritats. Podem llegir en diferents cròniques que "*El cambril de la Patrona, la Mare de Déu del Remei, apareixia brillantment adornat amb flors i llums*". Finalitzada aquesta missa, les comissions van desfilar pels carrers de la ciutat cap als seus diferents districtes.

D'aquesta desfilada es pot llegir en el diari *La Gaceta d'Alacant* el 25 de juny de 1941: "[...] Acabada la cerimònia religiosa, les Comissions dels districtes, amb les seues belleses, dames d'honor i bandes de música, van desfilar pels carrers en direcció a les seues respectives fogueres".

S'entén que així naix la nostra Ofrena de Flors a la Mare de Déu del Remei .

Com podem llegir en l'article *Pasado y presente de Nuestra Ofrenda de Flores* de Luis Amat Vidal, realitzat per al Llibret de la Foguera Barri José Antonio l'any 2008, sembla ser que l'Ofrena de Flors a la nostra Senyora del Remei naix amb la idea d'introduir les tradicions religioses, tan bon punt finalitzà la guerra civil. Per a entendre això hem de saber que, des de la instauració de la festa fins a la guerra civil, no va tindre lloc cap acte religiós en les Fogueres, ja que aquesta festa s'entenia, com es dicta en el ban de l'alcaldia firmada per Julio Suárez-Llanos Sánchez "creada per a engrandir el comerç i atraure el turisme". Finalitzada la contesa i instaurat el règim franquista, l'afany pels valors i tradicions religioses provoquen la decisió de realitzar el primer acte d'aquest tipus al si de les Fogueres de Sant Joan.

Un bon exemple d'aquesta instauració del catolicisme en la societat espanyola i, concretament, en l'alacantina, es pot comprovar en què el 1943, la celebració de les Fogueres de Sant Joan va coincidir amb la del *Corpus Christi*, i va provocar l'ajornament de les Fogueres fins al 29 de juny, i va ser el 28 de juny el dia en què es va realitzar l'encara jove ofrena.

En els seus inicis, no era tan multitudinària com la coneixem ara, tal com s'exposa en diferents articles de l'època, i del qual les poques imatges que existixen ens parlen del poc protagonisme que tenia, i s'observa que la presència del públic durant la desfilada era escassa.

L'EVOLUCIÓ DE L'OFRENA

S'han produït molts canvis al llarg d'estos 84 anys d'Ofrena de Flors, tots ells adequant-se a les circumstàncies del moment i s'hi considera que aquestes modificacions servirien per a assentar com a tradició aquest lliurament.

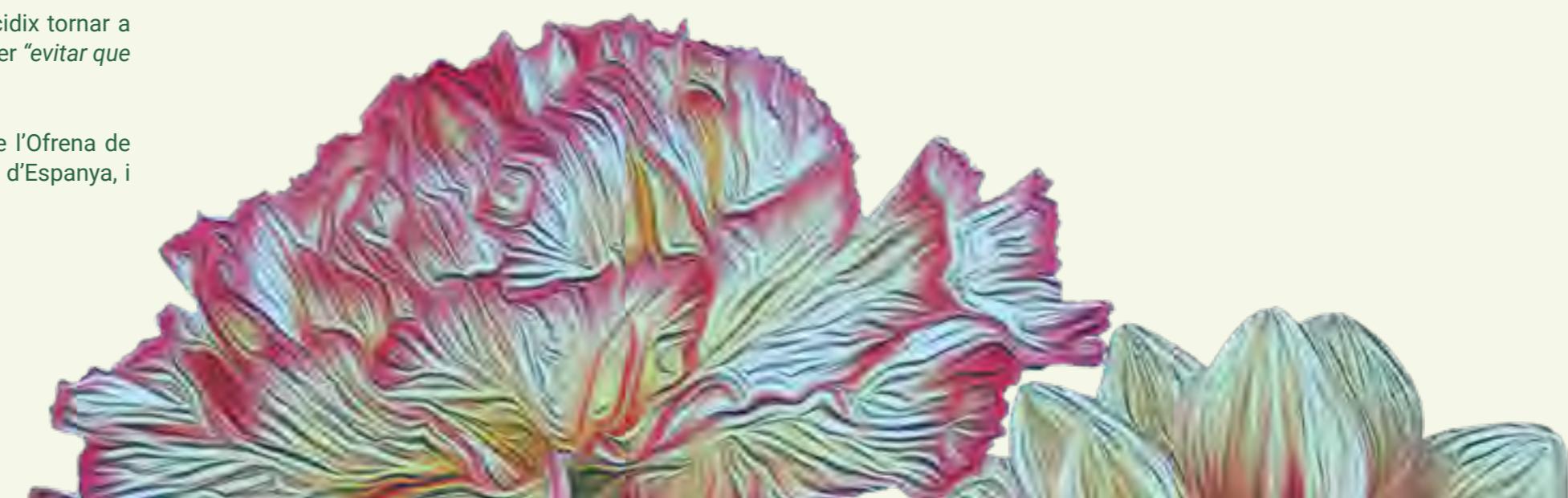
Les primeres variacions es van apreciar sobre els anys 50, quan Gastón Castelló, com a president de la Comissió Gestora, avança l'Ofrena de Flors del 24 de juny al 22 de juny amb la finalitat que, una vegada finalitzada, procediren al lliurament de premis en la Sala de l'Ajuntament.

Anys més tard, sota la presidència de Tomás Valcárcel Deza, es decidix tornar a l'Ofrena de Flors al dia 24 de juny perquè coincidís amb la missa i per "evitar que les comissions tinguen ocupada el matí de dos dies de festa".

És el mateix Tomás Valcárcel qui, el 1960, modifica el recorregut de l'Ofrena de Flors, arrancant a la plaça de l'Ajuntament per a recórrer l'Esplanada d'Espanya, i pujar per la Rambla fins a entrar en Sant Nicolau.

6. Ofrena 1961. Autor desconegut. Arxiu Municipal d'Alacant. Foto "Hermanos García"
Imatge de l'interior de la Catedral de Sant Nicolau on milers de persones vestides amb la indumentària regional alacantina i rams de flors a les mans, esperant per ofrenar a la Mare de Déu del Remei.

7. Ofrena de flors dels anys seixanta. Foto Germans García.
Arxiu Municipal d'Alacant.

La Mare de Déu del Remei sobre un cadafal sostingut per àngels i decorada amb espelmes. Es pot veure que porta el bastó de comandament d'Alacant en una de les mans. Passejant per davant, una jove vestida amb mantellina alacantina entregant el seu ram de flors per ofrenar la patrona.

Se sap que aquest va ser gran apassionat d'aquest acte i va intentar donar-li protagonisme dins de la festa, i pogué descriure en la memòria de les Fogueres de 1961 "[...]Va obrir el festeig la Policia Municipal motoritzada i seguidament el va fer el Vespa Club d'Alacant, portadors de preciosos rams de flors, belleses i dames de tots els districtes foguerils, estendards, bandes de música i poble en general, per ofrenar-li flors a la nostra Senyora la Mare de Déu del Remei. Patrona i Celestial Alcaldessa d'Alacant, tancant la gran desfilada, la Bellea del Foc i les seues dames, bellea del foc de la Casa de València a Barcelona, reina de les Festes d'Orà, Excm. Ajuntament, representants del Comité Unió Alacant-Orà, Junta Central Fallera de València i Comissió Gestora de les Fogueres de Sant Joan, l'organització de les quals està a càrrec del nostre president, el senyor Tomás Valcárcel Deza, hem quedat altament complaguts, ja que aquesta ben organitzada desfilada va culminar amb el piadós acte de l'ofrena abundant de flors que va donar la nota emotiva de sentit amor a la nostra venerada patrona".

La manera en què Valcárcel coordinava les desfilades va provocar, en uns certs moments, la creació d'una espècie d'esquema organitzatiu, la qual cosa es pot verificar en examinar algunes de les imatges d'aquella època, en les quals ja s'apreçaven alguns cabassets.

Foguera Florida Portazgo

8. Ofrena 1964. Foto Goyo. Arxiu Municipal d'Alacant. Es pot observar el senyor Tomás Valcárcel intentant organitzar la desfilada, sota l'aglomeració de persones que esperaven per a començar l'Ofrena de Flors amb rams a les mans.

9. Mosaic Mare de Déu del Remei. Autor desconegut. Arxiu Municipal d'Alacant. Mural de taulells en tons daurats i blaus que es va instal·lar amb motiu del 30 aniversari de la primera Ofrena de Flors i que encara perdura a la Catedral de Sant Nicolau. En ell, s'hi pot observar el motiu de la seua commemoració.

El 1971, coincidint amb el 30 aniversari de la primera Ofrena de Flors i, també, per acord del Ple Municipal, es va instal·lar en el claustre de Sant Nicolau un mural de taulells de tres metres d'alçària per dos metres d'ample, que encara continua, i que va ser costejat per les diferents comissions de Fogueres i Barraques.

Foguera Florida Portazgo

10. Ofrena 1972. Foto A. García. Arxiu Municipal d'Alacant.
D'esquena, dues joves vestides amb el vestit de núvia alacantina agafant de la mà una xiqueta. Les tres desfilen en l'Ofrena de Flors per un dels carrers d'Alacant.

És el 1975 quan es torna a celebrar l'Ofrena de Flors, el 22 de juny, que no va tindre bon acolliment pel fet que l'Entrada dels Moros i Cristians de Sant Blai era el mateix dia, i l'afició taurina de l'època feia perdre un dia de la Fira Taurina.

Hi ha qui vaticinava una baixa assistència, però l'amenaça de suprimir les subvencions a les comissions que cediren les bandes de música i no participaren en l'Ofrena de Flors, va fer que la participació ascendira. Cal tindre en compte que Tomás Valcárcel, a més de president de la Comissió Gestora, també era tinent-alcalde d'Alacant i podia complir el que proclamava. Una altra dada a destacar és que, a partir d'aquell moment, els Moros i Cristians de Sant Blai van haver de modificar la seua data de celebració, que s'ha mantingut fins a l'actualitat.

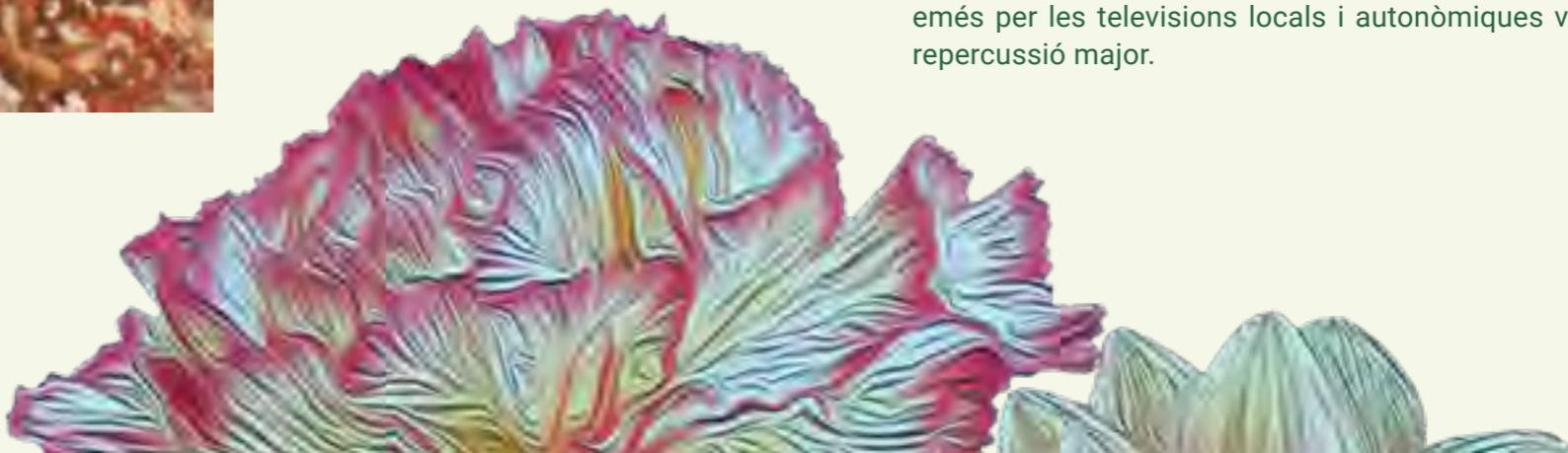
En aquell mateix any, l'Ofrena es trasllada fora de la Catedral de Sant Nicolau, fet que perdura fins al dia de hui. En la plaça Abat Penalva, i a la porta de la Catedral, es va instal·lar una armadura per a col·locar els rams ofrenats als peus de la Mare de Déu.

El fet que es traslladara l'Ofrena fora de la Catedral, va fer que l'assistència a la missa de després de l'Ofrena de Flors fora escassa, i va obligar a Tomás Valcárcel a realitzar un comunicat en el ple de Fogueres on exigia la participació en anys futurs, al qual, en aquelles mateixes declaracions, va afegir directrius per a la indumentària que s'hi havia d'utilitzar en els actes oficials, on s'aclaria que “[...] hauran de vestir els qui pertanyen a la festa, aclarix la presidència, que hauran de ser vestits de foguerer o de llaurador per als homes i el de núvia alacantina per a les dones, siguin o no comissionades, perquè és la decisió per a totes les dones que formen part de la festa, i es recalca que cal cuidar la pulcritud del vestit i del calçat”. Lluny de les normes d'indumentària de hui dia, però on es pot apreciar que començaven a sol·licitar-se codis en la vestimenta per a poder participar en els actes.

11. Ofrena 1977. Arxiu Municipal d'Alacant.

Part davantera de la Catedral de Sant Nicolau, on s'han col·locat les milers de flors ofrenades. Com es pot observar en aquesta fotografia, encara no se seguia un patró per a la seua presentació.

És molt emotiu llegir l'article que José Ángel Guirao Sánchez va escriure per al Llibret de la Foguera Barri José Antonio el 1976 on s'extrau el contingut següent: "No fa molt de temps, la Mare de Déu del Remei, Patrona i Alcaldessa d'Alacant, va deixar el seu cambril de la Catedral i va passejar triomfalment per tots i cada un dels barris de la ciutat", i afegix, al final "Jo he sigut testimoni de tot el que dic. Per això, quan en passar prop de mi la Mare de Déu del Remei, escoltàvem cridar un dels commissionats que la portaven: Visca la Mare de Déu del Remei! Visca la nostra patrona! i em vaig sentir emocionat. Emocionat i orgullós. Com a alacantí i com a foguerer".

JOSÉ ÁNGEL GUIRAO I SÁNCHEZ (1945-1998)

Gran amant de les Fogueres, va presidir les comissions de Gabriel Miró i plaça de Santa Maria. És recordat per ser l'encarregat d'organitzar les eleccions a Bellea del Foc des de 1985 fins a 1992, i va ser el delegat artístic de la Comissió Gestora. De nou, va repetir càrrec el 1998. Va compondre un famós pasdoble que porta el seu nom i que va aconseguir gran èxit. Des de 2003, l'Ajuntament d'Alacant atorga el Premi José Ángel Guirao, que reconeix la trajectòria personal en la festa.

S'entén, aquí, el fet que l'Ofrena se celebrara fora de la Catedral, i es realitzara una desfilada fins a arribar a ella.

Per aquest temps, l'Ofrena de Flors ja comptava amb un miler de persones i una vintena de bandes de música. Res a veure amb l'actualitat, però on es podia observar l'auge progressiu de la participació.

A principis dels anys 80, en ple procés de promoció de les Fogueres, i amb Jacinto Massanent Gomis al capdavant de la Comissió Gestora, es va decidir introduir un premi a la Millor Ofrena de Flors, que, amb el pas dels anys, hi han augmentat, però que va servir perquè unes certes comissions, que no moltes, s'hi esforçaren apostant pels millors motius florals per obtindre aquest reconeixement.

Va ser un fet anecdòtic el que va ocórrer el 1986, quan es van convocar eleccions generals per al dia 22 de juny, i s'hi obligaren a cancel·lar tots els actes d'aquell dia, i s'hi hagué de celebrar l'Ofrena de Flors un dia després, coincidint amb el Lliurament de Premis i la Desfilada de la Província.

Ja estava prop que l'Ofrena de Flors es convertira en rellevant, ja que es començaven a registrar una major presència de comissions, tot coincidint que durant el 1989 es va comptar per primera vegada amb megafonia, que provocava que es tinguera un major control de l'assistència. A més, el fet que començara a ser emès per les televisions locals i autonòmiques va aconseguir que existira una repercussió major.

12. Ofrena 1990. Foto Paco Cutillas. Arxiu Municipal d'Alacant.
Foguerers portant un cadafal de flors amb el lema "Ciutat d'Alacant 1490-1990", que celebrava, així, els 500 anys del nomenament d'Alacant com a ciutat.

13. Ofrena 1992. Foto de Paco Cutillas. Arxiu Municipal d'Alacant.
Façana de l'Ajuntament d'Alacant amb la imatge de la Mare de Déu del Remei i, als seus peus, milers de flors ofrenades.

El 1991, quan es commemorava el 50 aniversari de l'Ofrena de Flors, la Mare de Déu del Remei va ser traslladada en processó des de la Catedral de Sant Nicolau fins a l'Ajuntament, acompanyada pel bisbe de la diòcesi d'Alacant-Orihuela(Oriola), Francisco Álvarez Martínez. Durant aquest acte, la Mare de Déu va lluir un brial nou i una mantellina blanca amb l'escut de les Fogueres brodat. Aquest canvi d'ubicació va ser promogut per l'afany de crear un acte multitudinari on, a la fi del recorregut, es cantaren els himnes i esdevinguera un moment solemne.

Foguera Florida Portazgo

És, a partir de 1996, quan s'encarrega Andrés Llorens Fuster, l'aleshores president de la Comissió Gestora, de realitzar un dibuix floral amb els rams, on indicava, també, el color de les flors que cada comissió havia de portar. Aquesta necessitat de crear-hi més estètica, sorgix arran de l'exida a espais més oberts, ja que en anys anteriors no se seguia cap mena de criteri, i s'hi col·locava indiscriminadament sobre les fustes de l'entramat.

El 70 aniversari dels Fogueres de Sant Joan (1998) va coincidir amb la Coronació Pontifícia de la nostra senyora la Mare de Déu del Remei per part del Bisbe d'Orihuela(Oriola)-Alacant, el Sr. Victorio Oliver, per la qual cosa es va aprofitar aquest motiu per a traslladar la imatge de la Mare de Déu del Remei des de Sant Nicolau a l'Ajuntament per a presidir l'ofrena.

En aquests primers moments, l'Ofrena a la nostra senyora del Remei, es realitzava en un sol dia, però les jornades eren cada vegada més llargues perquè la ciutadania alacantina cada vegada participava en major nombre, per la qual cosa l'any 2000 es va decidir, per part de l'aleshores president de la Comissió Gestora, José Manuel Lledó Cortés, dividir-la en dos dies: el 21 i 22 de juny, per a evitar, així, jornades llargues i maratonianes a la porta de la Catedral, amb la finalitat de veure acabada l'Ofrena de Flors.

A causa del 60 aniversari de l'Ofrena, en el qual l'Arxiconfraria de la Mare de Déu del Remei i la Comissió Gestora van preparar diferents detalls, encara que fora dels dies d'Ofrena. És, en aquesta, on les Belleses del Foc, María Rueda i Encarni de Castro, adulta i infantil respectivament, van estrenar per primera vegada en la seu indumentària oficial un collaret amb la imatge de la Mare de Déu del Remei. Any enrere era la imatge de la Santa Faç o un crucifix els protagonistes d'aquest adorn.

El 2003, tot coincidint amb el 75 aniversari dels Fogueres de Sant Joan, l'Ofrena de Flors deixa la Plaça de l'Ajuntament per a tornar als seus orígens: la Catedral. Es confecciona un tapís de flors grogues, roges i blanques a banda i banda de la porta, on es pot apreciar el número 75 com a commemoració.

És, des de 2007, sota la presidència de Pedro Valera Bocero en la ja Federació de Fogueres, que la Mare de Déu és baixada del seu cambril i col·locada a un lateral de l'altar de la Catedral de Sant Nicolau. Això provoca un moment molt emotiu dins de l'Ofrena de Flors, ja que els participants entren per l'anomenada "porta negra" (porta d'accés des del carrer Miguel Soler), després de recórrer des de la plaça dels Estels, l'avinguda d'Alfons X el Savi, rambla de Méndez Núñez i el carrer Altamira, per a mostrar-li respecte a la Mare de Déu del Remei.

Va semblar bona idea el 2008 abandonar el tradicional tapís per un cadafal hexagonal de huit metres d'alçària amb una imatge de la Mare de Déu en el qual les flors que s'assemlaven a la mantellina, però és el 2011 quan es torna al mosaic floral col·locat en un pedestal, com a símbol de la nostra ofrena.

1535

Constància de les primeres processons en honor a la Mare de Déu del Remei

1648

Ocorre el gran miracle que provoca l'auge de la devoció cap a la Mare de Déu

1669

La Mare de Déu del Remei és nomenada Patrona de la ciutat d'Alacant

1941

Primera Ofrena de Flores en homenatge a la Mare de Déu del Remei- Primera Ofrena de Flores organitzada per un organisme no religiós

1950

La Mare de Déu del Remei és proclamada Alcaldessa Honorífica Perpètua de la ciutat

1995

La Foguera Florida Portazgo participa per primera vegada en la seua història en l'Ofrena de Flors

1996

Per primera vegada es designen els colors dels rams per comissió amb la finalitat de realitzar un dibuix floral

1998

Coronació Pontifícia de la Mare de Déu del Remei

2000

Es realitza la divisió de l'Ofrena de Flors en dos dies, a causa de l'augment de participants

2007

La Mare de Déu és baixada del seu cambril i col·locada al lateral de l'altar, la qual cosa provoca un moment molt emotiu en l'Ofrena de Flors

2020

Per primera vegada no es va poder celebrar l'Ofrena de Flors a causa de la pandèmia del COVID-19, però es va realitzar una Ofrena solidària de recaptació d'aliments i una Ofrena en línia

Actualitat

Entre tots els foguerers i barraquers continuem fent gran l'Ofrena de Flors, aconseguint any rere any una major repercuSSIó

Cal afegir que el 2013 es va unir a aquest mosaic dues rosasses barroques amb la imatge de la Santíssima Faç i de la mateixa Mare de Déu del Remei, propietat de l'artista Mauricio Gómez Martínez, artista foguerer i pare dels coneguts germans Gómez Fonseca.

Només hi ha hagut un any que no es va realitzar l'Ofrena de Flors, tal com la coneixem. El 2020, a causa de la pandèmia de la COVID-19, s'hi van celebrar dues ofrenes, però res a veure amb la qual coneixem: una virtual, on d'una manera significativa i després d'un registre electrònic, cada persona que volguera podia entregar-li un ram a la Mare de Déu, i una altra ofrena solidària on es van arreplegar més de 26 tones d'aliments no peribles i articles de primera necessitat.

És a les nostres mans continuar engrandint aquest acte, si coneixem la seua història i li donem visibilitat.

14. Procés del tapís de l'Ofrena. Les províncies.

Brigada de zones verdes de l'Ajuntament d'Alacant, encarregats de l'organització de les flors en el tapís de l'Ofrena de Flors.

HUI, UN ESDEVENIMENT MULTITUDINARI

Han estat molts els itineraris que s'han realitzat en l'Ofrena de Flors, des de l'Ajuntament o des del parc de Canalejas, passant pel centre de l'Esplanada i pujant per la Rambla, o des de la plaça de Bous, Sant Vicent i Rambla, o des de la plaça dels Estels, per modificar i buscar la millor opció per a augmentar el seu renom, per arribar a l'actualitat:

Eixida des de la plaça dels Estels per l'avinguda Alfons X El Savi, i passar per la Rambla i, així, seguir pel carrer Sant Josep fins a la Catedral de Sant Nicolau, on en la plaça de l'Abat Penalva s'entregarán les flors a la Mare de Déu, i s'entrarà per la Porta Negra de Sant Nicolau al temple. A través del carrer Sant Nicolau arribarem a la plaça de l'Ajuntament, on finalitzarà el recorregut. Qui sap si serà el definitiu o es tornarà a canviar moltes vegades més?

Podem estar d'acord amb Juan Carlos Vizcaíno Martínez, en el seu article esmentat adés, en el qual considera que ni el més optimista d'aquells foguerers de la postguerra podien imaginar el gran auge que ha anat assolint l'Ofrena de Flors.

I ja som més de deu mil alacantines i alacantins, nascudes en aquesta terra o d'adopció, que pertanyem a les diferents comissions de Fogueres i Barracas o, simplement, som amants de la "festa més fermissa", creients o no, però totes participem en aquest acte per amor a Alacant i les seues tradicions. Qui ho anava a dir en els seus inicis!

Dàlia

"La dàlia, símbol de compromís i gratitud, reflectix la dedicació i el respecte que la Foguera Florida Portazgo té cap a aquesta tradició."

Podríem dir que la dàlia, tradicionalment, simbolitza el compromís i representa l'esforç continu dels membres d'aquesta comissió per a mantindre viva una tradició, com és l'Ofrena de Flors a la Mare de Déu del Remei, i que amb el pas dels anys ha anat obrint-se pas com un dels moments més bonics de les nostres festes.

Acompanya'ns en aquest recorregut i sent com es viu l'Ofrena de Flors en la nostra Foguera.

UN MOMENT ESPECIAL

Un dels actes més especials que viu la Foguera Florida Portazgo és l'Ofrena de Flors, en la qual cada any un grup de treball, format per gent de la nostra comissió, es dedica a manifestar idees originals per portar als carrers d'Alacant un espectacle de flors i solemnitat.

Aquest esforç ha estat reconegut en nombroses ocasions amb premis atorgats per l'Ajuntament d'Alacant, la Federació de Fogueres de Sant Joan i, en el 25 aniversari de la coronació de la Mare de Déu del Remei, la Reial Arxiconfraria de la Mare de Déu del Remei.

Premis "Ofrena de Flors"

1995 1996 1997 1998 1999 2000 2001 2002

5ºPremi 2ºPremi 1ºPremi 1ºPremi 3ºPremi 1ºPremi 1ºPremi 2ºPremi

2006 2009 2010 2011 2012 2013 2014 2015

2ºPremi 1ºPremi 1ºPremi 1ºPremi 1ºPremi 1ºPremi 1ºPremi 2ºPremi

2016 2017 2018 2019 2023 2024

1ºPremi 1ºPremi 1ºPremi 2ºPremi 2ºPremi 1ºPremi

Premis "Motius florals"

2014 2015 2016 2017 2018 2019 2023 2024

1ºPremi 2ºPremi 2ºPremi 5ºPremi 3ºPremi 4ºPremi 1ºPremi 3ºPremi

Premi "25 aniversari Coronació Pontifícia de la Mare de Déu del Remei"

2023

2ºPremi

15. Ofrena de Flors 1995. Arxiu Foguera Florida Portazgo.

Comissionats de la Foguera Florida Portazgo damunt d'un cavall desfilant per la Rambla en l'Ofrena de Flors.

16. Ofrena de flors 2024. Reme Vélez.

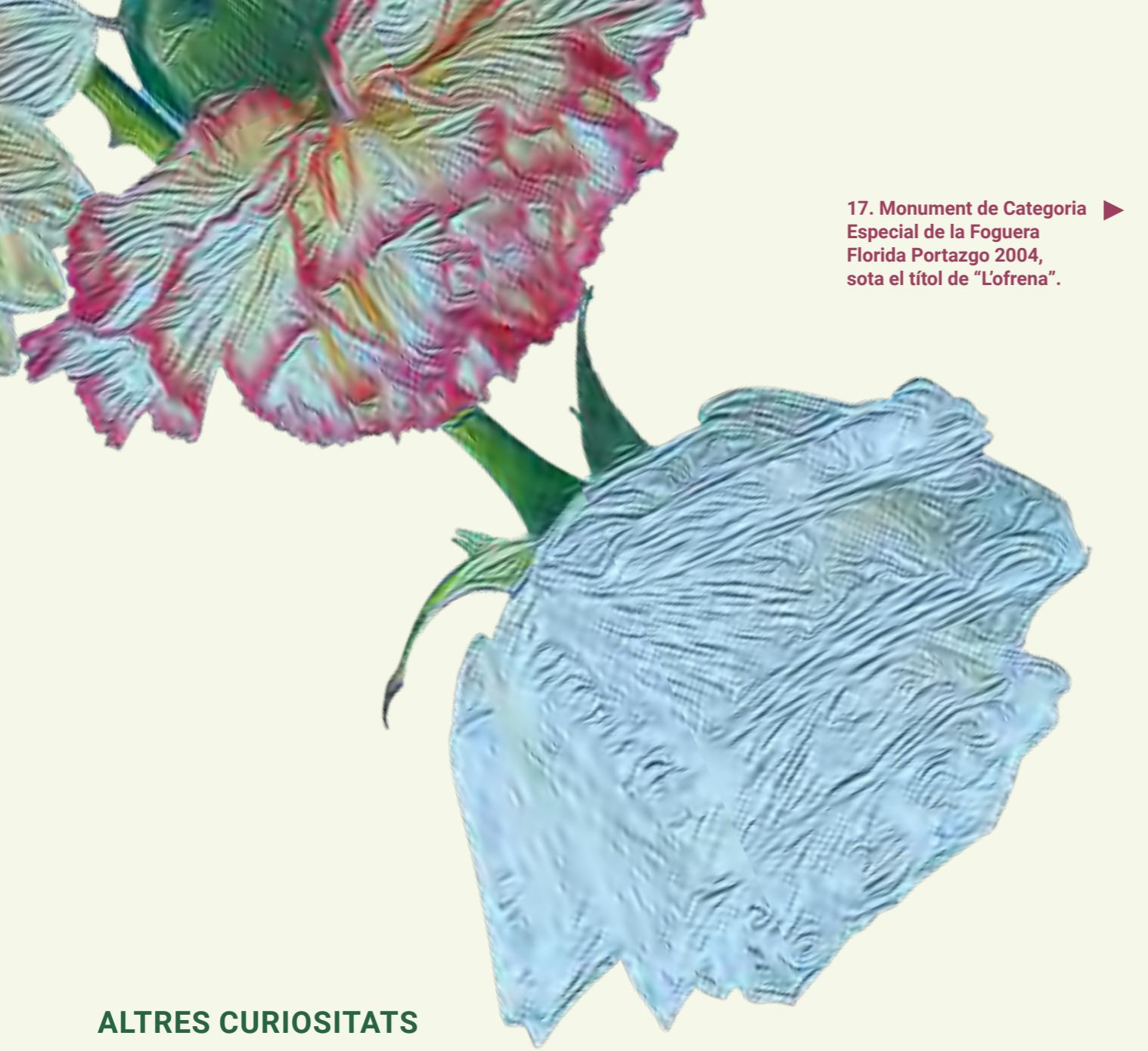
Comissionats de la Foguera Florida Portazgo portant un dels cadafals per ofrenar la nostra patrona.

ÉS EL NOSTRE ANIVERSARI

Ens hi vam fer esperar, però, finalment, en aquest 2025, celebrem amb orgull el 30 aniversari de la nostra primera participació en l'Ofrena de Flors. Va ser el 1995 quan ens unim per primera vegada a aquest acte tan especial, amb Cristina Chorro López com a Bellesa, Lorena Ferrer Navarro com a Bellesa Infantil i Manuel Jiménez Ortiz com a president.

Anteriorment, la nostra preferència era realitzar desfilades i actes pel nostre districte, on gaudíem mostrant les nostres tradicions al veïnat. No obstant això, en descobrir la profunditat i el significat de l'Ofrena de Flors, trobem en aquest acte una veritable passió. Ara, intentem compaginar-los.

El primer any de participació no escatimem en esforços per a fer una entrada memorable: decidim incloure cavalls i un cadafal menut. Això només era el principi del nostre compromís en aquest acte, que, amb el pas dels anys, hem mantingut i enriquit.

17. Monument de Categoria Especial de la Foguera Florida Portazgo 2004, sota el títol de "L'ofrena". ▶

ALTRES CURIOSITATS

Una altra de les dades rellevants en relació al compromís que té la nostra comissió des de fa anys amb l'Ofrena de Flors és que l'any 2004 aconseguim el 4t Premi de Categoria Especial gràcies al monument anomenat *L'ofrena* del constructor alacantí Pascual Domínguez Gosálvez.

PASCUAL DOMÍNGUEZ I GOSÁLVEZ.

Artista foguerer, del qual sempre parlem amb especial estima, perquè ha estat l'encarregat de realitzar a Florida Portazgo 32 monuments al llarg de la nostra història. Va ser pioner a utilitzar retalls de suro blanc en els monuments, material que hui dia és un dels més utilitzats, i va liderar el Gremi d'Artistes de Fogueres durant 22 anys.

Aquest monument, el cos central del qual era un pitxer amb flors i fades i on la seu part davantera apareixia la figura d'una dona amb la mantellina negra, i amb diverses escenes de ninots vestits amb la indumentària alacantina, oferen al públic una visió global de l'Ofrena de Flors.

Margarida

"La margarida, símbol de la innocència i veritat, guarda en cada pètal les històries i experiències dels qui ens les narren."

Per a representar vivències personals, triem la margarida, ja que, tradicionalment, simbolitzen la innocència, la sinceritat i la veritat, la qual cosa les converteix en una elecció perfecta per a reflectir moments significatius en la vida de cada individu.

Creiem important que, per a comptar i descriure aquest acte important per a l'actualitat alacantina, necessitem veure els diferents punts de vista dels qui, de diferent forma, han participat en l'Ofrena de Flors: Alba Muñoz Navarro, qui va ostentar el títol de Bellesa del Foc d'Alacant 2024, que ens explica com va viure, des del seu càrrec, aquest esdeveniment; José Manuel Balbuena Segura, component de la prestigiosa banda de música *Los Claveles*, que posen notes de solemnitat a l'Ofrena de Flors; Vicente Cutanda Mansilla, periodista i gran amant de les tradicions alacantines, qui ha compartit gran part de la seua vida amb Inmaculada Pérez Gálvez, durant més de trenta anys entregada a la floristeria *Los Claveles* i Daniela Espinosa Navarro, periodista que viu l'Ofrena de Flors "des de la barrera", i que ens oferix una visió de la importància que té aquest acte per al turisme de la ciutat d'Alacant.

A més, Elías Lario Romero, artista local conegut com a *eliasSere*, ha volgut delestar-nos amb un quadre que palesa l'essència de l'Ofrena de Flors.

DES DELS MEUS ULLS

Per Alba Muñoz Navarro, Bellesa del Foc d'Alacant 2024
i component de la nostra comissió

L'Ofrena de Flors sempre ha sigut una data marcada en el meu calendari amb lletres d'or.

Són més de 25 anys ofrenant a la nostra patrona al costat de la meua comissió, però he de confessar que estos dos últims anys han sigut els més especials de la meua vida.

En 2023 vaig tindre el privilegi de realitzar l'Ofrena com a màxima representant de la meua Foguera, la que em va veure nàixer i creixer. Va ser un dia d'emocions intenses, no sols per la responsabilitat de representar a la meua comissió, sinó perquè aquella ofrena va estar marcada per l'absència d'una persona molt especial, que vam perdre just aquest mateix dia. Encara que estes línies estan dedicades a la meua vivència en l'Ofrena de Flors 2024, no puc deixar de rendir-li l'homenatge que mereix, perquè la seu presència continua viva en cada desfilada i en cada ram que, any rere any, preparava amb tant d'afecte.

Ara bé, com descriure alguna cosa que m'ha fet sentir tant? Esta va ser la pregunta que més em vaig repetir quan em van proposar escriure sobre el que va significar per a mi ofrenar com la màxima representant de les Fogueres de Sant Joan. La paraula emoció mai va tindre més sentit que en aquest moment, des del primer pas en la plaça dels Estels fins a l'última nota del nostre himne resonant en la Catedral de Sant Nicolau.

Mai vaig imaginar el que significaria tancar una Ofrena. Va ser una experiència que, per més que la somiara, no podia comparar-se amb la realitat. En primer lloc, des de la plaça dels Estels, vaig poder veure a la meua comissió desfilant, perquè ells van ser els últims a passar. La sensació de veure'ls allí, de sentir el seu orgull, de reconéixer en les seues mirades la mateixa passió que jo sentia, va ser indescriptible. Saber que, any rere any, continuem fent d'aquest acte una mica més emocionant i significatiu és un regal impagable.

Mentre recorria l'avinguda d'Alfonso el Savi, l'afecte que vaig rebre de la gent, que seguia allí malgrat les altes hores de la nit, m'omplia d'una manera difícil d'explicar. M'hauria agradat detindre el temps, desaccelerar els meus passos, quedar-me un poc més en aquest instant, per a no deixar de sentir tota la calor i l'emoció que m'embolicaven.

Indescriptible també la sensació de baixar la Rambla veient a les Dames d'Honor de la Bellesa del Foc, a la meua volguda Martina i les seues Dames d'Honor, a les representants de totes les festes germanes que ens accompanyaven, i a tots els companys de Federació que tanta labor fan per la nostra festa.

Però si hi ha un moment que cada any espere amb ganes és l'arribada a la Catedral de Sant Nicolau i entregar el ram a la nostra patrona. És l'instant en el qual ens permetem detindre's i agrair, demanar pels que estan i pels quals ja no poden acompanyar-nos físicament, però seguien en el nostre cor. Enguany, a més, vaig tindre la sort i l'honor de poder entregar-li'l directament dins de la Catedral. En entrar, vaig sentir un calfred en veure que en els bancs m'esperava la gent que més vull: la meua família, els meus amics, la meua comissió. Va ser un recordatori de l'afortunada que soc, del privilegi que he tingut de viure aquesta experiència, i del bonic que és compartir-lo amb els qui han estat sempre al meu costat.

I, com un tancament perfecte, vaig poder fer-lo de la mà de la persona més especial de la meua vida, la meua iaia Paquita. En la seu mirada es reflectien els anys de dedicació per les nostres tradicions, i en aquest instant vaig saber que no estava solament ofrenant flors, sinó també tot l'amor que aquesta festa ens ha regalat al llarg de les nostres vides.

Sempre estaré eternament agraïda.

ENTRE FLORS I RECORDS

Per Vicente Cutanda Masilla, periodista i barraquer

Escriure sobre l'Ofrena floral que el món de les Fogueres i Barraques fa a la Mare de Déu del Remei té multitud d'enfocaments i perspectives. Hi ha qui parla des del pes de la història, on tots sabem que l'antiga Gestora de Fogueres va ser la primera a organitzar formalment aquest gest de devoció catòlica a la Patrona de la ciutat. Eren temps de la postguerra i tot sorgix per una iniciativa de Tomás Valcárcel, en aquella època director artístic de l'òrgan rector de la nostra festa.

És cert que José María Py va crear la Festa de Fogueres a tall de semblança de les Falles de València. Mai s'ha ocultat, ni negat. Però en el tema de l'Ofrena, la devoció mariana de Tomás Valcárcel va ser per davant dels gestos col·lectius del món faller. És cert que hi ha cròniques de premsa en la capital del Túria en les quals es recullen ofrenes a la Mare de Déu dels Desemparats per la seua Fallera Major algun any abans, però el que és clar històricament és que no va ser una acció col·lectiva de tot el món faller, com sí que va ser capaç de canalitzar-se aquí, a Alacant. Pel que l'etiqueta de l'ofrena més antiga d'Espanya ens correspon sens dubte.

Un altre enfocament seria sobre el sentiment de la gent que participa en l'ofrena. Estic convençut i puc posar noms i cognoms a casos concrets, que és una devoció en la qual participen creients i no-creients. Fins i tot ateus. L'ofrena a la Mare de Déu del Remei és molt semblant al singular romiatge de la Santa Faç, a la qual assistix una muníó "en el segon dijous rere dijous Sant" per a celebrar una festa religiosa a la qual se suma gent sense més vincle catòlic que haver estat batejat i fins i tot sense ser catòlic.

I per què es produïx aquest fenomen? Perquè pels vincles familiars, amistats i relacions que es desenvolupen a la ciutat, en diferents contextos socials, i que ens agrupa a tots davant qualsevol celebració festiva, independentment del sentit profund d'aquesta. Molts són els casos en els quals familiars que no són comissionats de la Foguera o de la barraca participen en l'ofrena, el mateix que amistats molt pròximes i fins i tot, una de les més boniques, les primeres relacions amoroses. Una jove pot estar molt satisfeta (i orgullosa) quan aconsegueix que el seu nuvi li陪伴e en l'ofrena, amb la indumentària tradicional, perquè aquest és el gran pas que ens anuncia que la relació "va de debò".

L'única condició que s'exigix per a participar en l'ofrena a aquesta persona que no pertany a la comissió és "que pague el ram". I aquí és on arranca la meua història familiar amb l'ofrena, data en la qual sempre record a la meua estimada Immaculada, de la Floristeria Los Claveles, confeccionant rams singulars i canastelles especials per a comandes relacionades amb el voler humà i la devoció més mariana.

Inma tenia dos grans dies de treball: el dels Enamorats i el Dia de la Mare. Tan importants que en tots dos casos hi havia anys que no dormia durant les dos o tres nits prèvies per a poder atendre tantes peticions. Un altre dia rellevant era el dels Difunts, però el volum de treball no era tan gran perquè no era un establiment situat pròxim al cementeri, encara així es feien treballs especials. Record, per l'especial afecte que posava la meua esposa, un cap de cavall en clavells blancs que tots els anys encarregava una senyora per a la tomba del seu fill.

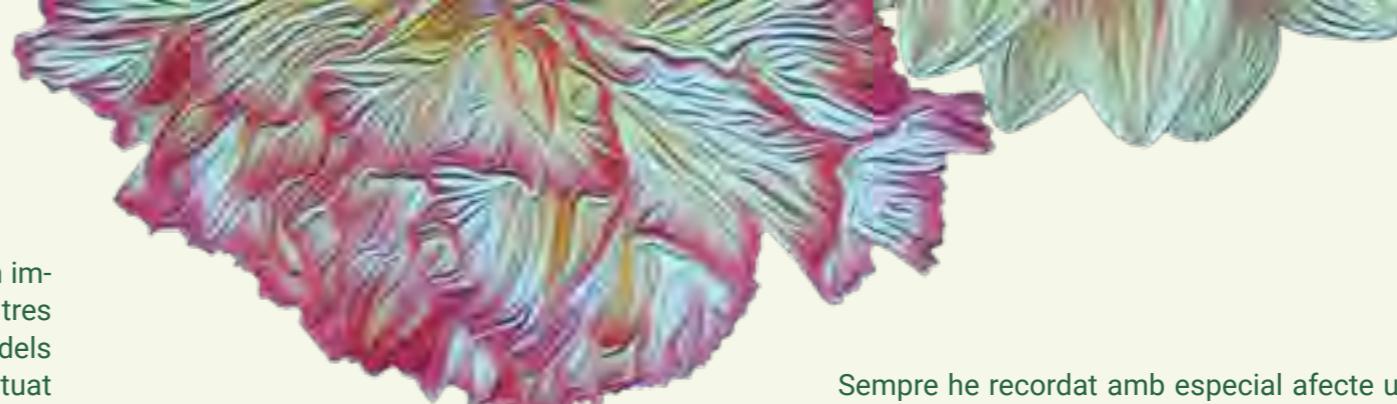
I finalment estava el món de les Fogueres. No parlaré dels encàrrecs dels rams de les comissions amb els colors que li corresponen pel seu torn en l'ofrena. Ni tampoc les cistelles que realitzava per a la proclamació de les Belleses del Foc, rebent encàrrecs de tota la Comunitat Valenciana, de tota la província, i de moltes institucions de la ciutat. I dels representants de les Festes de Múrcia.

En aquest punt se m'escapa un somriure quan recorde l'esglai que es va emportar la meua esposa un dia presenciant la proclamació quan els ajudants de l'antiga Gestora pujaven les canastres per dificultosa escala de l'escenari del Teatre Principal, després de desfilar pel passadís central. Un dels voluntaris (el nom dels quals omet, però amb el qual mantinc una bona relació) va perdre el peu i la canastra que portava juntament amb un altre voluntari va caure sobre el fossat dels músics, especialment sobre un dels mestres que durant uns minuts va deixar de ser calb i va portar un tros d'esponja floral i alguna rosa al seu cap. Pitjor va quedar el vestit.

Per a destacar l'ofrena em centre en els arranjaments i adorns especials pel seu simbolisme amb cada exercici o cada celebració. Inmaculada no agafava molta feina per als dies d'ofrena perquè com a bona barraquera des del seu naixement, volia tindre temps disponible per a gaudir de la Festa de les Fogueres amb la seua família i amics. Tenia compromisos pel seu sentiment i vinculació amb les Fogueres Alfonso El Savi i José María Py, amb estrets vincles familiars. Amb qui afecte va fer els rams de la seua filla Cristina en els exercicis que va ser Bellesa Infantil i adulta de José María Py! I per descomptat amb la seua barraca, Els Chuanos. Però estava oberta a tota classe de peticions.

Moltes festeres li encarregaven rams per motius especials. I a més de pagar el de la seua comissió s'acostaven a demanar-li un ram "diferent" pel simbolisme d'acudir amb el fins als peus de la Mare de Déu del Remei (o la representació artística que els operaris de Tallers Municipals preparaven amb encert). És fàcil pensar en les nombroses ofrenes que les festeres fan per persones mortes, pares, mares, germans, marits. I aquest ram solia ser diferent del de les seues companyes, encara que respectant les indicacions de color i flors que li corresponia.

Més bonics són els records que tinc d'agraiments i promeses que es realitzaven pels esdeveniments feliços de la vida. Celebracions com a festeig, primer any de matrimoni, primera ofrena amb el bebè... són motius que li permetien fer rams singulars, o minúsculs (segons els mesos de la bebè) per a lliurar a la Mare de Déu. Fins a temes tan mundans com superar un examen o una oposició servien per a oferir a la nostra Senyora del Remei una ofrena amb un toc personal, fora de la uniformitat de la comissió, però sense trencar l'harmonia.

Sempre he recordat amb especial afecte un ram que li va encarregar una festera per haver superat una malaltia mortal. No és que el ram fora apoteòsic o desmesurat; és que la meua dona s'emocionava i en l'obrador de la floristeria se li escapaven les llàgrimes agrant també que la seua amiga haguera superat un perillós càncer de mama. I no puc deixar d'escriure sense emoció com lamente que enguany no poguera fer el primer ram de la seua neta, Inmaculada també de nom, que estic segur que desfilarà en braços de la seua filla Cristina. Donaria la vida perquè poguera fer-li el ram a aquesta petita Inma que ens recorda constantment la grandesa artística de la seua àvia i el seu amor i dedicació a "la festa més fermosa".

AL SO DE L'OFRENA

Per José Manuel Balbuena Segura, component de la banda de música "Los Claveles"

L'ofrena de flors viscuda des de l'experiència d'un músic és una combinació complexa entre treball i gaudi, encara que, si soc franc, en el meu cas personal, prima, en un alt percentatge, el gaudi.

Els meus inicis, tocant en aquest acte, es remunten molts anys enrere. Vaig començar quan era un nen tocant a les bandes de Ciutat d'Assís, Carolines i Altozano. Va ser des de l'any 1977 quan em vaig unir a la banda de música *Los Claveles* i, llevat dels anys en els quals el treball no m'ho ha permés, hem tocat de manera ininterrompuda.

Al llarg d'aquests anys, són més de 20 comissions a les quals hem acompañat en aquest acte tan important els dies grans de Fogueres, però açò no sempre ha estat així, ja que ha evolucionat al llarg dels anys en diferents aspectes. Un d'ells, i encara canvia a dia de hui, és el recorregut. Encara recorde quan passàvem per l'Esplanada fins a entrar a Sant Nicolau. A més a més, moltes comissions, com Carolines Baixes, amb la qual hem desfilat pocs anys enrere, inicien el recorregut des del seu mateix districte.

Un altre aspecte que ha canviat és la quantitat de músics per banda que es veuen en les diferents comissions, i és que, és cert que, si alguna cosa enyorem els músics, són les bandes grans que es veien amb molta més freqüència anteriorment, ja que les Fogueres invertien molt més en música que en l'actualitat. El comú en aquell moment era veure bandes d'uns 30 músics, quan ara el normal és veure que la componen entre 12 i 13 membres.

Un altre aspecte, i tal vegada el més rellevant, és la solemnitat amb la qual es viu, a hores d'ara, l'acte de l'ofrena de flors. Antigament era un acte molt menys protocol·lari.

Malgrat tots aquests canvis, l'estil de música que s'hi acostuma a tocar no ha disatat molt del que es feia fa anys. Sempre han prevalgut els pasdobles festers, encara que sí que és cert que, anys enrere, es combinava amb música actual de l'època.

Les comissions amb les quals desfilem, soLEN confiar sempre en la banda de mÚsica contractada per a l'elecció de pasdobles que sonen durant l'ofrena. Al contrari que en l'entrada de bandes, que es tria un únic pasdoble, en aquesta desfilada se'n toquen diversos, sempre fent sonar l'himne o pasdoble de la comissió amb què desfilem, si és que en té.

Els dies de Fogueres soLEN ser de ritme frenètic per als músics. En el meu cas i el de la meua banda, hem arribat a realitzar dues passades d'Ofrena en un mateix dia amb dues comissions diferents. Això suposa una bona carrera des de Sant Nicolau a la plaça dels Estels i, en molts casos, fins i tot canvi de vestuari. En aquests casos, en els quals fem sessions dobles amb la mateixa banda o fins i tot amb diferents, més d'un, alguna vegada, han oblidat la segona passada o el canvi del vestuari per a l'acte. Solen ser anècdotes que recordem a posteriori.

Una altra anècdota que recorde amb estima, passà l'any 1996. Anàvem desfilant per Alfons el Savi, on la meua família tenia una taula des d'on poder veure la desfilada. La meua dona havia vestit la meua filla d'alacantina malgrat que encara no pertanyíem al món de Fogueres. Quan ella ens va veure passar, va voler unir-se a la desfilada i gairebé ens va acompanyar fins al final.

En definitiva, viure l'Ofrena de Flors des de la pell d'un músic és molt especial. Quan la banda entra en la plaça de l'Abat Penalva, també se'n contagia aquesta emoció. A més, si aprofitem l'acústica que caracteritza al carrer que dona accés a la plaça, els músics ho donem tot amb els nostres instruments, perquè aquell moment siga encara més especial. Augure viure noves experiències en aquesta desfilada molts anys més.

UNA PROMESA QUE FLORIX: L'OFRENA DE LES FLORS ALS ULLS DE QUI ARRIBA DES DE FORA (PERÒ SENT DES DE DINTRE)

Per Daniela Espinosa Navarro, periodista enamorada d'Alacant

Any rere any, quan juny es cola per les escletxes de les finestres i l'aroma a pólvora comença a mesclar-se amb el de la flor del taronger tardà, sé que Alacant està a punt d'esclatar en llum, en música, en foc... i en flors.

Soc villenera, sí. Vaig nàixer terra endins, on el vent sona distint. Però fa molts anys que baixe a aquesta ciutat que em va rebre amb els braços oberts i la mirada encesa. I encara ara, quan m'assec en una terrassa i escolte els primers compassos d'una dolçaina, no puc evitar que el cor se'm cappigre. Perquè, davant l'Ofrena de Flors, m'hi trobe com un turista. I m'hi emocione.

Els dies 21 i 22 de juny, Alacant es para. No hi ha pressa, tan sols promesa. Els carrers s'engalanen

per rebre milers de persones que no desfilen, no... caminen en processó laica, emocionada, des dels Estels cap a la Catedral de Sant Nicolau. Allí espera Ella, la Mare de Déu del Remei, patrona de la ciutat. I espera envoltada de silenci i de pètals, de memòria i de present.

Aquest acte, l'Ofrena de les Flors, és el més antic d'Espanya. Se celebra des de 1941. Sí, abans fins i tot que a València o Saragossa. I això no és una dada: és l'arrel. Una veritat que ha germinat any rere any i que hui florix en forma d'un tapís multicolor, compost per més de 10.000 rams, tots oferits amb la mateixa intenció: agrair, recordar, demanar, celebrar.

Com a forastera —com a alacantina d'adopció— el que més m'emociona no és només la bellesa evident de l'acte, ni la desfilada de vestits tradicionals, ni les nenes amb monyos impecables ni els homes de mirada ferma i pas pausat. El que em commou és mirar al meu voltant i veure els ulls dels qui, com jo, han vingut des de fora. Turistes que no entenen del tot el que està passant, però que senten que estan presenciant alguna cosa única. Una cosa antiga. Una cosa sagrada.

En són molts els qui s'acosten per curiositat i acaben amb un nus a la gola. He vist una família d'anglesos plorar sense saber molt bé el perquè, simplement per deixar-se portar per l'emoció del moment. He escoltat italians comparar això amb les seues festes patronals pròpies, alhora que, però, admetien que mai no havien sentit una cosa tan col·lectiva, amb tant de sentiment. He escoltat francesos preguntar si podien deixar ells i elles, també, unes flors, com qui vol formar part d'un acte superior.

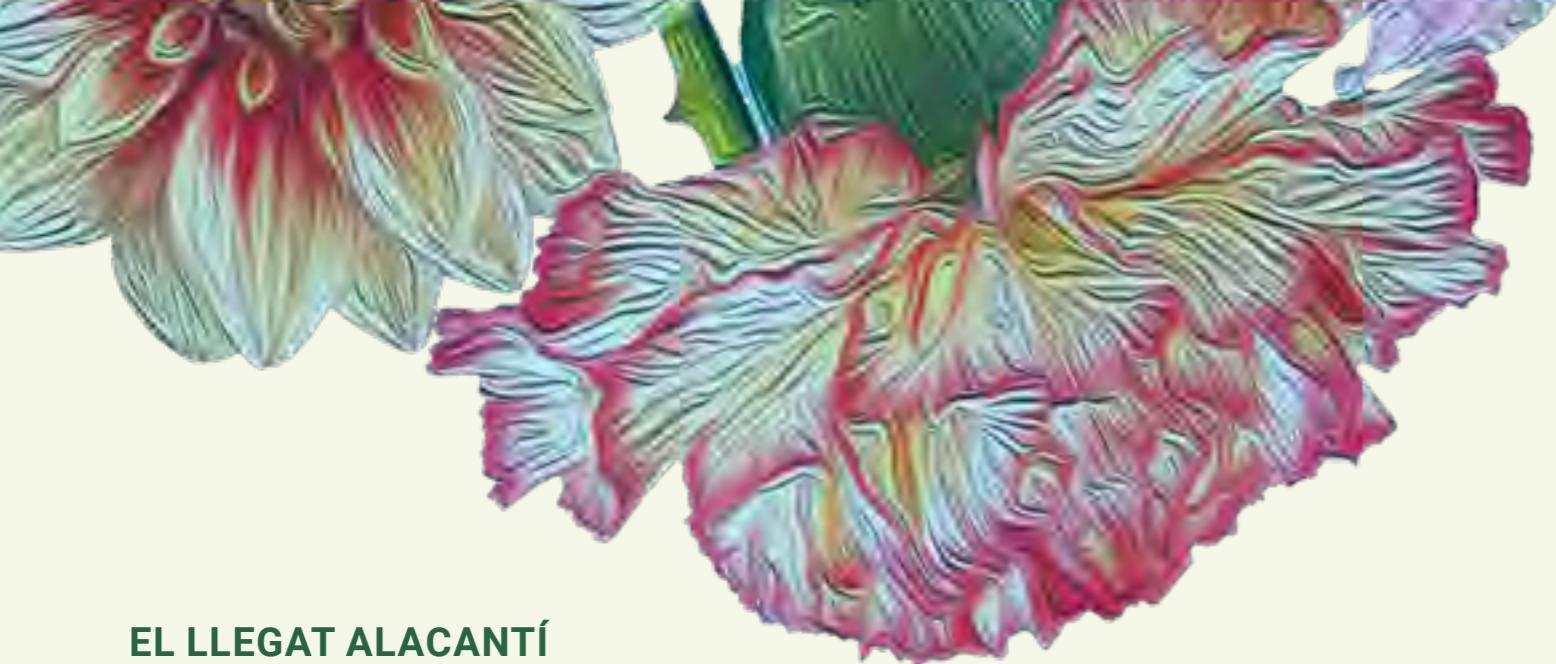
Perquè això és l'Ofrena: un acte íntim i multitudinari alhora. Un símbol d'identitat que, paradoxalment, unix els qui van nàixer aquí amb els qui simplement han decidit estimar aquesta ciutat com la seu.

Florida Portazgo, com sempre, es fa present amb força, amb emoció i amb història. Les seues belleses i dames, els seus foguerers i amics de la foguera, s'entreguen com qui li fa una promesa a la Mare de Déu i una declaració d'amor a Alacant. Cada ram que porten no sols són flors: és barri, és història, és vida.

I jo, que vinc de terra endins, em sent agraïda per poder mirar això amb els ulls nets del visitant i el cor ja entregat del qui s'ha quedat a viure.

L'ofrena és molt més que un acte festiu: és un batec compartit. Un cant sense veu que s'alça entre les llambordes d'Alfonso el Savi, la rambla, Sant Josep i Altamira, fins a arribar a la plaça de l'Ajuntament com un xiuxueig antic que mai no s'extingix.

Així que si aquest juny travesses aquests carrers per primera vegada, no et limites a mirar. Sent. Olora. Escolta. I, si pots, oferix tu també alguna cosa: una flor, una paraula, una emoció. Perquè en aquesta ciutat, fins i tot els forasters florixen.

EL LLEGAT ALACANTÍ

Llenç elaborat per Elías Lario Romero

Elías Lario Romero, artista local conegut com a eliaSere, ha aconseguit capturar en un quadre l'essència d'aquest llibre. En cada pinzellada tracta de realitzar un homenatge la Mare de Déu del Remei i la riquesa cultural d'Alacant.

En aquest llenç ple de simbolisme, la Mare de Déu del Remei ocupa el lloc central, i aconsegueix atraure tots els esgards cap a la seu figura. A banda i banda, s'alcen les columnes de la Catedral, lloc sagrat i de culte a la nostra patrona.

La imatge de la Mare de Déu s'entrellaça amb l'entorn alacantí. De fons, s'hi observa de manera subtil l'Esplanada, emblema turístic d'Alacant, que amb el seu mosaic d'ones en tons blancs, negres blavosos i vermellos, s'integren en aquesta obra. La idea d'unir els dos conceptes és palesar la importància que ha tingut i té la Mare de Déu del Remei per a Alacant.

En primer pla, sota la representació de la Mare de Déu, resplendix una flor amb cinc pètals: un lliri, una rosa blanca, un clavell, una dàlia i una margarida, tot seguint la línia del nostre llibre i representant cadascuna de les parts en les quals es dividix. Aquesta flor es fusiona amb diferents flors que recreen la tradicional Ofrena de Flors a la Mare de Déu del Remei.

A banda i banda de la Mare de Déu, dos llaços commemoratius amb dues dates importants en la història d'Alacant i de la Mare de Déu del Remei: l'any 1669, quan va ser declarada Patrona de la ciutat d'Alacant, i l'any 1941, quan es va realitzar la primera Ofrena de Flors en el seu honor.

Aquests llaços i les lletres antigues inscrites en ells, així com el marc daurat que engloba aquesta pintura, conviden a traslladar-nos al passat, i ens fan recordar la importància de conéixer les nostres arrels i la nostra història.

Amb aquesta pintura, no sols s'hi ret tribut a la Mare de Déu del Remei, sinó que també es reflectix la simbiosi amb els altres elements de la ciutat, i oferix una perspectiva visual de com Alacant ha estat unida a la seu cultura i tradició.

Amb aquesta multiperspectiva volem que se senten admirats per aquesta tradició, i els convida a ser partícips de l'Ofrena de Flors en anys esdevenidors.

El nostre llaç

"Los portazquitos"

Com el llaç que embolica cada ram,
la nostra comissió infantil, amb el seu
riure i entusiasme, prometen que la
tradició de la nostra festa continue
latent, unint present i futur.

Hugo Molina Vargas

President 2025

¡Hola a tots i totes!

Sóc Hugo, i aquest any tinc l'honor de ser el President Infantil de la Foguera Florida Portazgo. ¡No sabeu com estic de feliç de viure aquesta experiència i de compartir-la amb tots vosaltres! Aquest any, cada dia és una nova aventura i cada moment és un record que guardaré per sempre.

A tots els xiquets i totes xiquetes del barri, vull dir-vos que aquest any les Fogueres seran increïbles, i tots, ¡però tots!, esteu convidats a participar. Les Fogueres són nostres, les vivim amb tot el cor i les omplim de màgia i d'alegria. Ja sabeu que quan ens reunim, no només hi ha festa, ¡hi ha amistat, rialles i molta diversió!

Però aquest any, he de parlar-vos d'una cosa molt especial: el monument infantil que plantarem a la Categoria Especial de Fogueres. L'artista Manolo Rubio ha creat un monument amb el lema "Força", perquè si alguna cosa tenen els xiquets i les xiquetes, és força. No em referisc només a la força física, clar. Parle de la força que tenim al cor: la força de seguir endavant, la de no rendir-nos, la de somiar en gran, la de fer realitat els nostres desitjos. ¡I tot això ho demostrem cada dia amb un somriure, una abraçada i moltes ganes de gaudir!

La força dels xiquets està en la capacitat per transformar el món a través de l'alegria, la imaginació i el treball en equip. Tots nosaltres, junts, som molt forts. I aquest és l'esperit que volem reflectir al nostre monument: "Força" per viure, per somiar i, sobretot, per gaudir de les Fogueres de Sant Joan com una gran família.

Aquest any, tinc la sort de compartir aquesta aventura amb persones molt especials. La nostra Bellesa Infantil, Carmen, amb la seu il·luminositat i carisma, és una representació del que som com a Foguera: un lloc ple de somnis, il·lusió i força. I, juntament amb ella, les seues Dames d'Honor: Laia, Sira, Maia, Gimena, Lola i Marta, que no només són un exemple de bellesa, sinó també d'energia, coratge i compromís. Elles són la representació d'allò que volem ser: valents, amables i sempre preparats per ajudar als altres. ¡Estar molt agraït de poder compartir amb elles aquest moment tan bonic!

Però, alhora, la veritable força del nostre projecte ve de la unió del nostre barri, de tots nosaltres. Perquè un barri que es dona la mà, que somriu, que comparteix i que treballa per un objectiu comú, és imparable. I aquest any, gràcies a tots vosaltres, la nostra força creixerà encara més. Vull agrair, de tot cor, als nostres patrocinadors. Sense el seu suport, tot això seria impossible. Gràcies per ajudar-nos a fer realitat aquest somni cada any, per estar sempre allà, donant força al nostre projecte.

El meu major desig per a aquestes Fogueres és que mai deixem de ser xiquets, que continuem creient en la màgia de la festa, en el poder de l'amistat i en la força que tots portem dins. Perquè, encara que siguem xicotets, tenim el cor més gran de tots. Ens veiem molt prompte, ja la foguera! I que aquesta festa ens ompliga de força, il·lusió i, sobretot, de moments que ens陪伴en sempre.

Una abraçada molt forta.

Foguera

Artista: Manolo Rubio

Xiquets i xiquetes, us anem a explicar una foguera molt especial, feta no només amb cartró i pintura, sinó amb somnis, idees i... ¡força!

Del centre, naix el yin i el yang, que ballen en cercle sense parar. Un és clar, l'altre fosc, però no es barallen, s'abraçen. Ens ensenyen que per què tot funcione bé, necessitem equilibri: dia i nit, tristesa i alegria, silenci i rialles.

Girant i girant, trobem la Força Familiar. Allà està l'àvia, que amb el seu afecte uneix a tots. No necessita capa ni poders, perquè l'amor que dóna, és més fort que qualsevol superheroí.

A prop, una mascota mou la cua. És la Força de les Mascotes, que amb la seua companyia curen cors tristes i omplin la casa d'alegria.

Però no tot es veu amb els ulls: hi ha qui mou coses amb la ment, com la cullera que es doblega sola. És la Força Mental, eixa que et diu: "Tu pots, si t'ho creus."

I sense deixar de creure, segueix el viatge per la Força de Voluntat, eixa que et fa seguir endavant, encara que tot sembla difícil. És la veu que xiuxueja: "No et rendisques!"

Quan mirem al cel i saltem, per què tornem al sòl? Per la Força Gravitatorià, que encara que no es veu, ens abraça fort a la Terra. També l'imant fa de les seues, atraien cinturons i rialles: és la Força Magnètica, divertida i travessa.

També està la Força de l'Amistat, amigues que confien una en l'altra i es cuiden com si foren germanes de cor.

I no podia faltar un monstre grandot, que encara que sembla dolent, és tot tendresa. És la Força Bruta, que no només és força de músculs, també pot ser força d'abraçades.

Un gat volent ser hipnotitzat per un ovello ens parla de la Força de l'Encantament, eixa poder que té allò misteriós, allò màgic, allò que no s'explica... ¡però es sent!

I entre tots ells, algú supera obstacles amb ajuda del seu gos guia. És la Força de Superació, que converteix l'obscuritat en llum, i els "no puc" en "sí puc."

Un drac enorme comença a pensar. És la Força de la Consciència que li xiuxueja: "Fes el bé", i el drac somriu. Perquè pensar abans d'actuar, també és força.

Vent, mar, arbres... La Força de la Natura ens recorda que el futur també depén de nosaltres.

Brilla el sol d'Alacant, i la seua llum màgica ens dóna energia. És la Força Solar, la vitamina de les abraçades a l'aire lliure. Però quan cau la nit, els ulls es tanquen. Perquè fins i tot en la festa més gran, la migdiada és sagrada. És la Força del Son, la que repara, la que somia desvera.

Tres festes unides en fraternitat. És la Força de les Arrels, tres províncies i una comunitat unides per un mateix sentiment.

I tot comença a moure's, com si la foguera ballara. És la Força Motriu, perquè a Florida Porta-zgo no es construeixen figures, es construeixen emocions.

Voleu que us ho contem una altra vegada... o preferiu descobrir-ho caminant al voltant d'aquesta meravella? Que comence la festa!

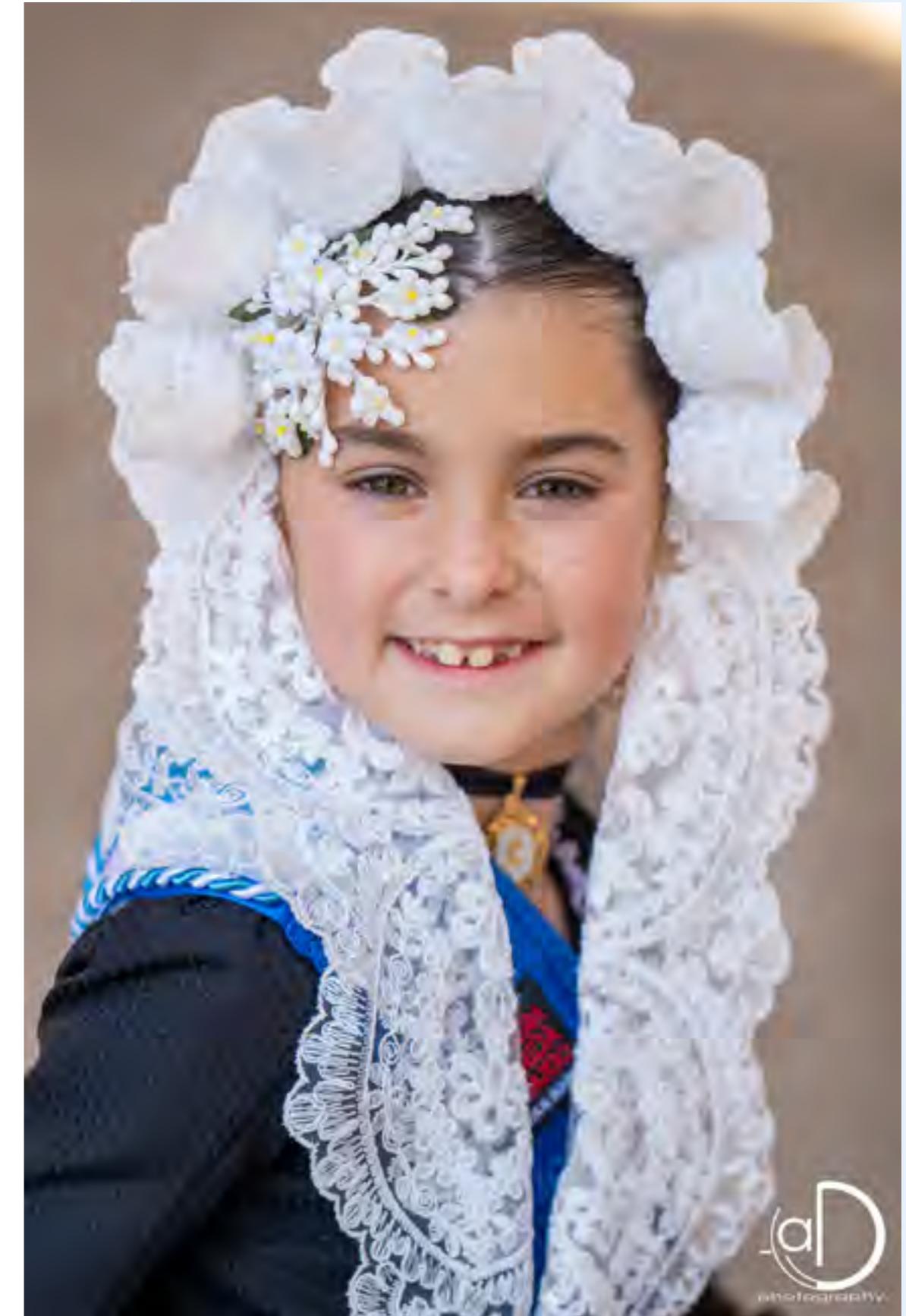

Belleza
Carmen Frigola Saiz

Dama d'Honor
Laia Amorós Mestre

Dama d'Honor
Lola García López

Dama d'Honor
Marta Martínez Pina

Dama d'Honor
Jimena Frigola Saiz

Dama d'Honor
Maia Rodríguez Ferrer

Dama d'Honor
Sira Pla Doménech

*Padrina d'Honor
Isabel Soriano Jover*

Comissionades d'Honor

Victoria Soriano Jover - Daniela López Jover
Laura Penalva Villar - Valeria Soriano Jover

Banderí

Oliver Navarro Espí

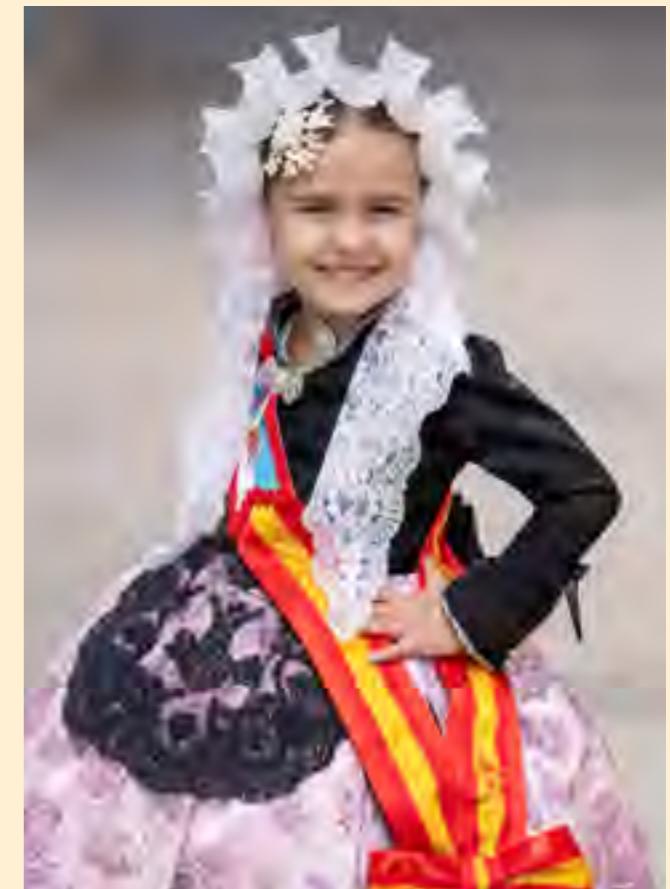
Mini Càrrecs

*Cremaor d'Honor
Joan Serralta Saiz*

Mini President
Damián Morante Mula

Mini Bellesa
Mía Aparicio Cucalón

Mini Càrrecs

Mini Càrrecs

Mini Vicepresidenta
Gadea Moreno Andreu

Mini Secretari
Martín Muñoz Asensi

Mini Secretaria
María Amorós Pérez

Mini Padrina
Gala Insausti Díaz

Mini Musa del Foc
Leonor Alemañ González

Mini Cremaora
Diana Rapela Romá

Mini Tresorer
Marc Borrell Guirao

Mini Delegat de Federació
Pablo Dimitrievski Sánchez

Mini Delegada artística
Manuela Navarro Giménez

Mini Pirotècnic
Aitor Pérez Díaz

Mini Coetera
Sofía Pérez Moreno

Mini Coeter
Manuel Ballesta Pina

Mini Delegada de monument
Aisha Miralles Toré

Mini Delegat de protocol
Álvaro López Jover

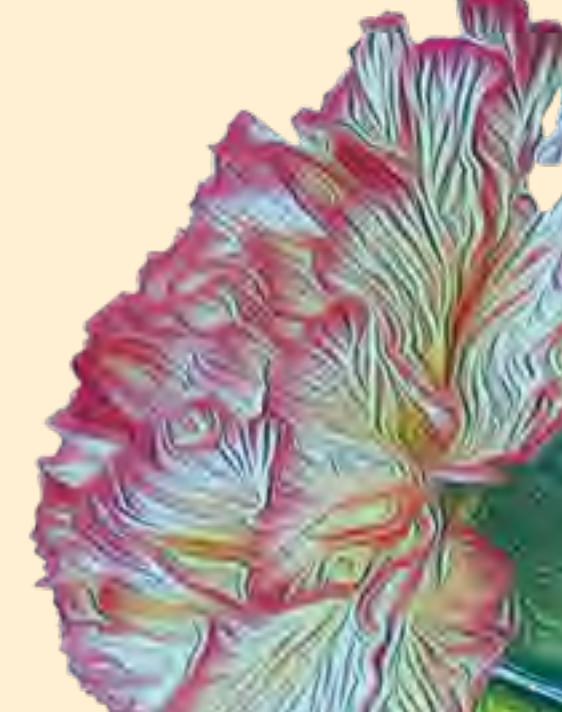
Mini Banderí
Nicolás Godoy Beldjilali

Mini Coeter
Martín Dimitrievski Sánchez

Mini Festera
Lola Morante Mula

Comissió infantil

Abril Moreno Sánchez
Aisha Miralles Toré
Aitor Lillo Cerdán
Aitor Pérez Díaz
Alba Pla Domenech
Alejandro Moya Rueda
Álvaro López Jover
Ana Camús Robledillo
Arya Vilaplana Martínez
Carmen Frigola Saiz
Claudia Amorós Mestre
Damián Morante Mula
Daniela López Jover
Diana Rapela Romá
Edurne Campos Ortega
Eva Romero Gumpert
Fernando Pérez Gómez
Gadea Moreno Andreu
Gala Cabrerizo Sanmartín
Gala Insausti Diaz
Helena Peñalver Solana
Hugo López Gómez
Hugo Molina Vargas
Inés Peñalver Solana
Isabel Soriano Jover
Javier Pérez Díaz
Jimena Frigola Saiz
Laia Amorós Mestre
Laura Penalva Villar
Leo Orozco Vilar

Leonor Alemañ González
Lola García López
Lola Morante Mula
Lucas Alemañ González
Lucas Heredia Madrona
Macarena Rodríguez Toré
Maia Rodriguez Ferrer
Manuel Ballesta Pina
Manuela Moya Rueda
Manuela Navarro Giménez
Marc Borrell Guirao
María Amorós Pérez
Marta Martínez Pina
Martín Dimitrievski Sánchez
Martín Muñoz Asensi
Martyna Ivorra Blanco
Máximo Ballesta Pina
Mia Aparicio Cucalón
Natalia Narejos González
Nicolás Godoy Beldjilali
Oliver Navarro Espí
Pablo Dimitrievski Sánchez
Rodrigo Muñoz Asensi
Sira Pla Doménech
Sofía Amorós Pérez
Sofía Pérez Gómez
Thais Ayela Sala
Valeria Pina Berzosa
Valeria Soriano Jover
Victoria Soriano Jover

La tija de les nostres flors *"La portazgo"*

Com la tija d'una flor, la nostra comissió adulta sosté cada meta. Gràcies a cadascun dels membres que la conformen, cada any florix una nova il·lusió.

A més, no podem oblidar el paper de la nostra barraca i la nostra falla germana, fonts de suport i col·laboració. Gràcies a ells podem continuar escrivint la nostra història amb més força.

José Francisco Muñoz Reyes

President

Hola amics, han arribat els nostres dies grans.

És moment de recordar, celebrar i, sobretot, agrair a tots els que feu possible que Florida Portatge sone cada vegada més alt. Gràcies de cor a veïns, col·laboradors, patrocinadors i comissionats pel vostre esforç i suport incondicional.

El juny passat vam celebrar amb orgull el primer premi de monument en categoria especial, un assoliment que no seria possible sense el treball i la il·lusió de tots.

Que bonic és veure a un barri com el nostre vibrar, emocionar-se, sentir orgull per la seua foguera, per la seua gent, per la seua història. Quina alegria veure als nostres veïns somriure i celebrar amb nosaltres!

Però 2024 no tot va ser bonic, el meu amic Claudio ens deixava, i no hi ha dia que no pense en la nostra falla i en ell, Alacant i València ja sempre estaran units.

Juny ha tornat, i amb ell les ganes d'omplir els nostres carrers de llum, música i color. Ja comencen a arribar les primeres peces del monument que tornarem a plantar en categoria especial. Enguany, Carlos Carsí ens farà somiar amb la seua creació "Som Buit", dissenyada per Carlos Corredera, que segur ens emocionarà.

I els més xicotets podran gaudir de "Força", un monument infantil que Manolo Rubio ha construït amb tot el seu afecte per als nostres volguts Portazguits.

2025 és l'any d'Alba i Carmen, les nostres belleses, que al costat de les seues Dames Aitana, Lucía, Sira, Lola, Maia, Jimena, Laia, Marta, i el nostre gran president Hugo, faran que enguany siga, sens dubte, inoblidable.

Vullaprofitar aquestes línies per a donar-vos les gràcies per l'estima i confiança que m'heu brindat durant aquests 9 anys com a president. Ha sigut un verdader honor treballar per i per a aquesta comissió, ajudant a engrandir les nostres festes. Però, sobretot, m'emporte l'orgull d'haver posat el meu granet d'arena perquè Florida Portatge continue sent una gran família.

Gràcies de cor!
I ara... a gaudir, que ja estem en Fogueres!

Foguera

Artista/Direcció: Carlos Carsí

Guió/Disseny: Carlos Corredera

A Occident, el concepte buit es solia associar a carència. Però gràcies a altres visions, ara som conscients de l'energia positiva que el buit pot aportar. Per a molts mestres espirituals, ser conscient del buit és sinònim d'alliberament de càrregues vitals i una oportunitat per omplir la nostra vida i ànima de nous i millors elements. El remat de la nostra foguera fa referència a aquesta visió positiva del buit.

La composició es divideix en tres parts diferenciades:

1. Estirada a terra, l'enorme bust d'una dona de tons neutres, adormida, sobrepassada per tants estímuls d'una societat aggressiva en competició permanent.

2. Sobre el bust, la figura femenina acolorida meditant, "netejant" la seua ment, creant aqueix

buit com un lloc on reposar tranquil·lament i créixer. Està envoltada de simbòlics utensilis de meditació i mestres espirituals com Gandhi, Amma i Thay. A la seu mà dreta sosté un globus terraquí, omplint-lo de consciència en una especial cerimònia del te.

3. Dalt, la figura femenina ja "il·luminada", representada en forma de divinitat sense rostre, simbolitzant el sagrat que és qualsevol ésser en el seu estat primigeni, buit d'ego i disfresses socials.

A les escenes de la foguera veurem desenvolupat un irònic guió que juga amb la paraula buit en diferents àmbits vitals. Esperem que us entretinga i la gaudiu! Gaudeix del buit!

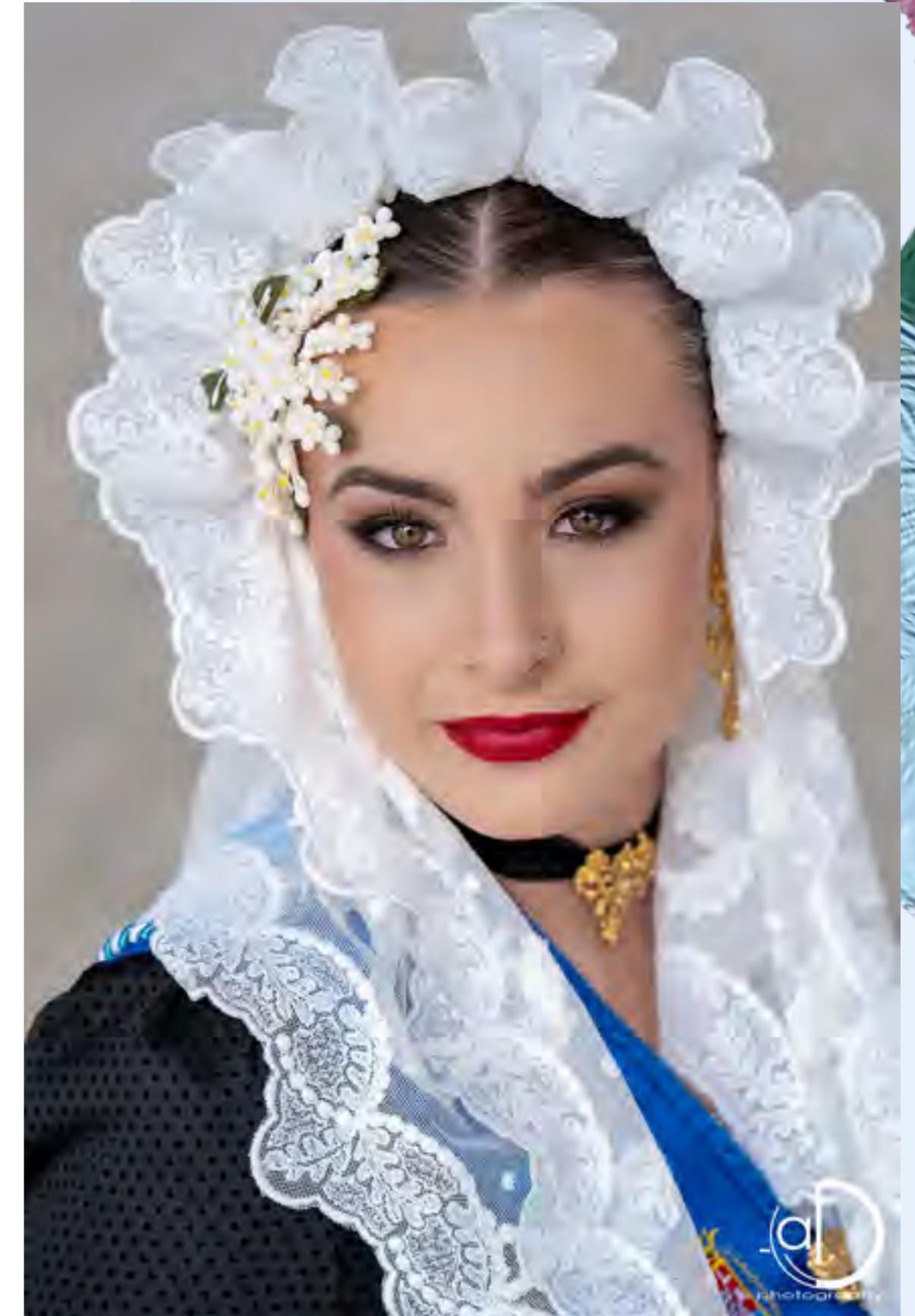

Belleza
Alba Senent Espí

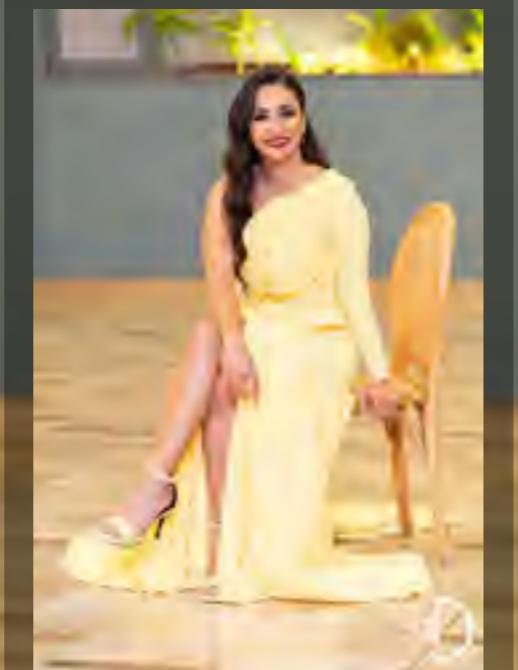
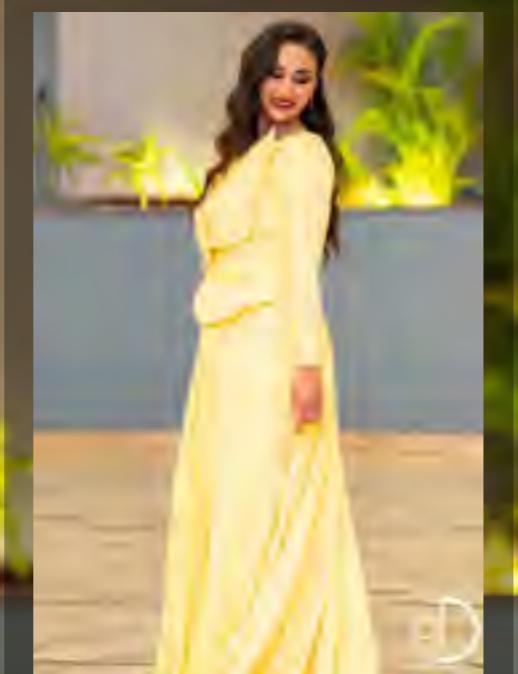
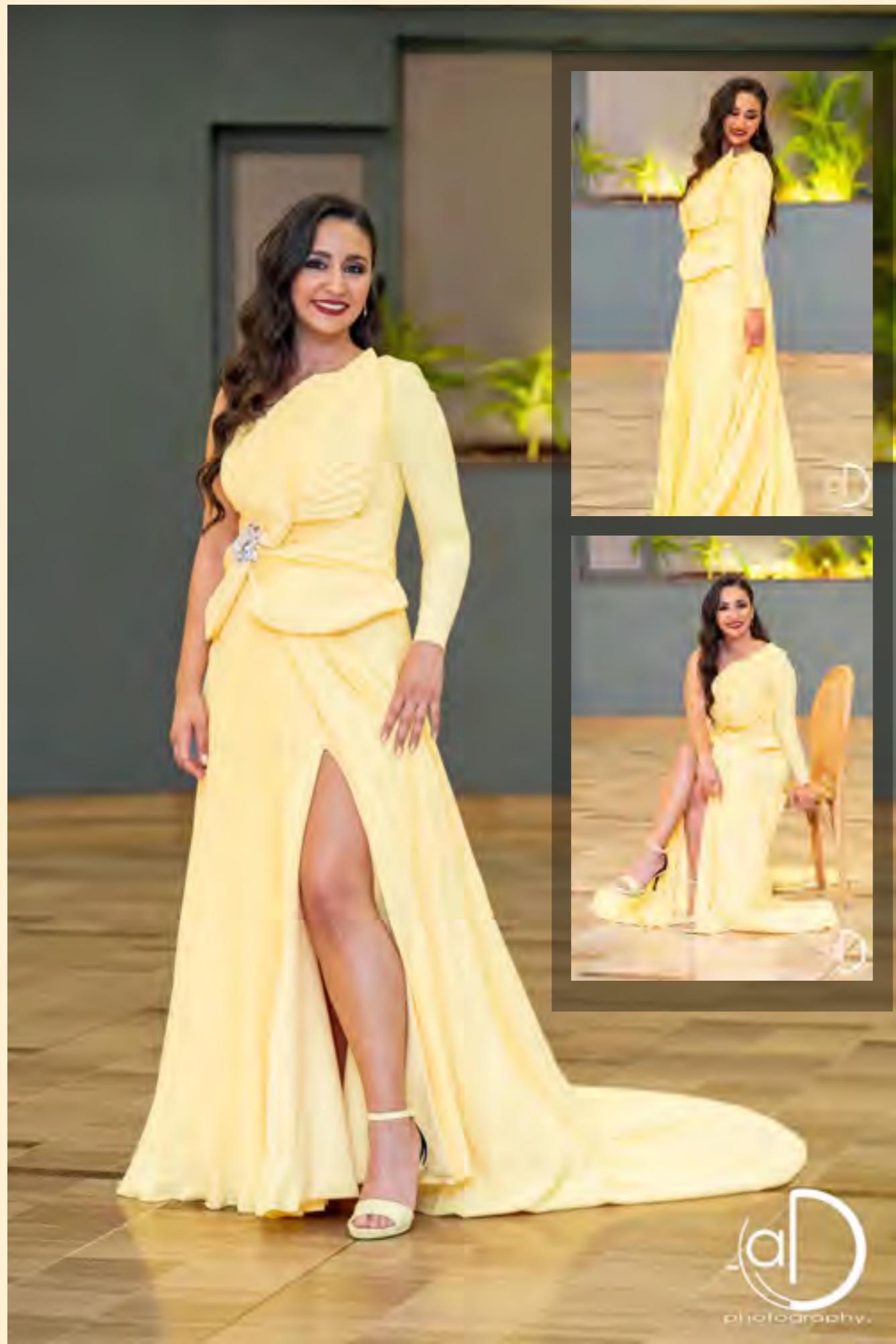

Dama d'Honor
Aitana Gallego Pérez

Dama d'Honor
Lucía Amorós Mestre

Padrina d'Honor
Andrea Aliaga Diaz

Comissionades d'Honor

Iris Senent Espí - Covadonga Sánchez Robledillo
Eva Sampere González - Marta Cabral Martínez

Banderí
Aitor Lillo Cerdán

President d'Honor
Pascal Dominguez Pastor

Càrrecs d'Honor

**PATROCINADOR OFICIAL
DE LA FOGUERA ESPECIAL**
Mahou

**PATROCINADOR OFICIAL DE LA
FOGUERA ESPECIAL INFANTIL**
Centre Comercial Puerta de Alicante

CREMAORS DE LA FOGUERA ESPECIAL
Iván Navarro Casañ i Susi Gil Blasco

**CREMAOR DE LA FOGUERA
ESPECIAL INFANTIL**
Joan Serralta Saiz

PORTATGETS DE L'ANY
Fran Poves Fernández i Jorge García Lillo

COLABORADORS D'HONOR
José Martínez Peluqueros
INGRA Impresores
Coca-Cola
ATES
Sitdown
BAYCA RENT
Grupo Varma

FESTERS D'HONOR
Skoda Remeicar
VECTALIA
Juan Alcántara Martínez
Demetrio Esteve Gimeno

Vicepresidenta d'Honor
Purificación García Signes

FOGUERERS D'HONOR
Jorge Tejedo i Belén Fuster
Sonia Durán Sánchez
Alejandro Cardona
Juan Miguel Tristante García
Andrés Llorens Fuster.
Sergio Cantarero Martínez
Michael Alan Fletcher
Diego Bordajandi Romera
José Tomás Redondo Carrión

FOGUERERS PERPETUS
José Piña Más
José González Talavera
Salvador García
Dolores González Tortosa (Lola)
Encarni Aznar Segura
José Arnau Esteban (Pepito)
Claudio Martínez Hernández

Felicitació 60é aniversari, Foguera!

Fa ja sis dècades que un xicotet grup d'amics va començar, sota el lema "Llenya al bombo" (sovint amb les grafies "ñeña al bombo") a fer història. Queda lluny quan, liderats per Pepe Pina, anaven de porta en porta a la cerca de suport per a convertir en realitat el que semblava un somni llunyà, però el seu esforç, dedicació i, sobretot, la seua il·lusió, van ser el fonament de la Foguera Florida Portazgo.

Hui mirem enrere amb orgull, i recordem els inicis i els primers passos plens d'il·lusió. No obstant això, sobretot, mirem cap al futur amb entusiasme, tot sabent que junts continuarem escrivint la nostra història.

En tots aquests anys, hem compartit moments innombrables, des dels assoliments més menuts fins a les grans fites i celebracions, que han quedat gravats en la memòria d'aquelles persones que han format part d'aquesta gran família.

Cada riure, cada desafiament superat, cada victòria compartida, ens han dut a ser el que som a hores d'ara, gràcies a un esperit indestructible d'unitat i treball.

També volem agrair a les famílies, amistats, als veïns i a les veïnes, als comerços i empreses col·laboradores i patrocinadores, en definitiva, a totes les persones que durant aquests 60 anys, en algun moment, ens ha donat suport per a continuar engrandint la nostra festa.

Brindem pels records inoblidables que hem creat i per aquells que encara vindran!

Continuem fent història, Portazgo.

Comissió

Adrián Iborra Fabra
Ainhoa López Barceló
Aitana Gallego Pérez
Aitor Borrell Mira
Aitor Lillo Cano
Alba Carpio Fernández
Alba Giménez Quevedo
Alba Muñoz Navarro
Alba Senent Espí
Alberto Almor Moreno
Alejandro Burrueto Tornet
Alex Domínguez Marín
Alicia Parodi Rico
Alodia Cerdá Estarelles
Ana Carratalá Box
Ana María Moreno Castillo
Ana Pina Arroyo
Ana Pons Martínez
Ana Robledillo Sánchez
Andrea Aliaga Díaz
Andrea Martínez Castaño
Andrea Postigo Portes
Andrea Soria Castillo
Ángela Mula García
Antoñita Sempere Agulló
Aurora Pérez Jiménez
Bea Postigo Portes
Beatriz Molina Ortega
Belen González Collado
Berta Llobregat Cardona
Bryan Cuesta Poveda
Candela Rodríguez Toré
Carmen Robledillo Sánchez
Cecilia Espí Llorens
Chimo García Larios
Covadonga Sánchez Robledillo

Cristian Arroyo Fernández
Cristina Molina Calderón
Cutu Pina Marín
Daniel Calero Aliaga
Daniel Sellés López
Daniel Galvañ Viósquez
Dejan Dimitrievski Dimitrievski
Desirée Agorreta Torregrosa
Emma Martínez Aznar
Encarni García Escobar
Encarni Molina Bordajandi
Esther Abellán Rodrigo
Esther Gosálbez Castillo
Estrella Espí Llorens
Eugenio Agorreta Balaguer
Fran Navarro Ríos
Franklin Suárez Acosta
Ginés Vicente Tarancón
Hugo Almor Moreno
Inés Domínguez Parodi
Inma Rueda Gómez
Iosu Insausti Marina
Irene Díaz Sánchez
Irene Romá Cortés
Iria Torres Irondo
Iris Guirao Martínez
Iris Senet Espí
Isabel Jover Martínez
Isabel Moreno Montes
Israel García Tortosa
Israel Heredia Madrona
Javier Alemañ Tolosa
Javier Almor Romero
Javier Barroso Montesinos
Javier Pérez Ferrando
Jorge Pérez Serrano

Jorge Tejedo Orts
José Cazorla Quevedo
José María Asensi Villanueva
José Moreno Marín
José Muñoz Reyes
José Ramón González Soriano
Josico Martínez Laville
Josué Herrera Suarez
Juan Damián Morante Andújar
Juanjo Pérez Martín
Kevin Paredes Valle
Lara Lillo Antón
Laura Gómez Fuentes
Lorena Balbuena Javaloyes
Lorena Ferrer Navarro
Lucía Amorós Mestre
Lucía Esquia Gosálbez
Lucía Rueda Blanes
Mada Sánchez Lozano
Manoli Antón García
Manolo Jiménez Masegosa
Manolo Jiménez Ortiz
Manolo Lillo Baeza
Mara Domínguez Parodi
Marcos Rodríguez Cuellar
María Ángeles Torregrosa Arromiz
María Eugenia Viósquez Deltell
María Mula García
María Piñero Robledillo
María Rodríguez Pérez
María Ruiz Sánchez
Maribel Cerdán Pérez
Maribel Toré Navalón
Mariloli López Sánchez
Marina Ortego Torres
Mario Pina Marín
Marta Cabral Martínez
Mayka López Carrillo
Miguel Cutillas Martínez
Milagros Rodríguez Clemente

Miriam García Hernández
Mónica Asensi Marcos
Nacho Moya Herrero
Nando Pérez Moreno
Nayma Beljilali Pérez
Nerea Andreu Aliaga
Noel Vargas Castellano
Noelia García Gómez
Paloma Jiménez García
Paola Saiz Molina
Paqui Reyes Iborra
Pascal Domínguez Pastor
Patricia Villar Martínez
Pau Espí Martínez
Paula García Girón
Paula Gosálbez Castillo
Pedro Carratalá Travesi
Pedro Saiz Pertusa
Purificación García Signes
Raquel Jover Martínez
Roberto Pons Martínez
Rocío Cucalón Salsoso
Rocío Sánchez Martínez
Rosabel Javaloyes Camarasa
Ruth Mestre Llobregat
Samuel Godoy Lozano
Sandra Sánchez Sánchez
Sergio Barajas García
Sergio Plaza Joya
Silvia Díaz Arribas
Sonia Durán Sánchez
Tamara Gómez Alemañ
Tamara Gómez Ortiz
Teresa Aliaga Aznar
Triana Jiménez Molina
Vanesa Toré Hernández
Virginia Domingo García
Ximo Ferrer Martínez
Yolanda Viósquez Dols

Comisión 2025

Barraca

Tenim lo que volem

PRESIDENTA

Maribel Berenguer Marco

VICEPRESIDENTA

Mª Carmen Muñoz Romero

DELEGAT DE FEDERACIÓ

Antonio Díaz Rodenas

TRESORERA

Jéssica Muñoz Pellús

SECRETARI

José Luis Rueda Victoria

PRESIDENT D'HONOR

Pedro Álvarez Tarrafeta

DELEGAT DE BARRACA

Juan Ramón Cabañero Villar

DELEGADA DE FESTES

Alicia Mañogil Sarabia

DELEGADA ARTÍSTICA

Mª Amparo Rocafull Albiñana

VOCALS

Ana Cano Pérez

Manuel Arjona Tomás

Ana Carmen Ruescas Sánchez

Raúl Cabañero Ruescas

José Calderón García

Teresa Carmen Mojica Melendes

Natividad Llopis Martínez

Natividad Infantes Llopis

Luis Alcázar Nortes

Salvador Muñoz Arias Romero

Tatiana Muñoz Pellús

Ana María Martínez

Carolina Pérez Asensi

Juan Carlos Vela de la Fuente

María Victoria Asensi Espí

Rosa María Tolosa García

Francisco Cruz Carrera

Pedro Alejandro Cárcel Antón

Francisco Luis Bellot

Isabel Martínez Pérez

Claudia Díaz Berenguer

PRESIDENT INFANTIL

Iker Mañogil Bernabéu

VOCALS INFANTILS

Paula Paterna Díaz

Jeyden Cabañero Rocafull

Bryan Arjona Cano

Anya Arjona Cano

Aisha Mañogil Bernabéu

Azahara Mañogil Fernández

Falla

Periodista Gil Sumbielo-Assutzena

Volem recordar a un amic que va deixar empremta en la nostra festa i en els nostres cors. Claudio no sols va ser un gran faller, sinó un símbol d'unió, passió i amistat verdadera. La seua absència ens recorda que hi ha persones que, encara que ja no estiguin físicament, continuen formant part de la nostra essència festera.

Des del primer dia, Claudio ens va ensenyar que les festes no sols es viuen, sinó que se senten. Era impossible no contagiar-se de la seua energia i del seu amor per les nostres tradicions.

Diuen que qui deixa una petjada inesborrable mai es va del tot, i així ho sentim. El seu llegat és la connexió entre les nostres famílies festeres: la Falla Periodista Gil Sumbielo-Assutzena i la Foguera Florida Portazgo.

En cada compàs de la música, en l'olor de la pòlvora, en l'emoció d'admirar un monument, en cada viatge a València, sempre estarà una part d'ell. Perquè encara que la flama s'haja apagat, la seua llum continua brillant en cada record que compartim.

Claudio, sempre estaràs en els nostres cors.

VICEPRESIDENTS 2024-2025

Maria Dolores Pastor Mora
Nacho Yedra Ardell
Sergio Palop Mascarós

PRESIDENTS 2025-2026

José Javier Muñoz Egea
Nacho Yedra Ardell
María Ángeles Mora Picón

FALLERA MAJOR

María Victoria López García

FALLERA MAJOR INFANTIL

Aitana Ramírez Espinosa

Programa de festes

DIVENDRES 6 DE JUNY

- 18:30 h. "Música per a una festa" - Mascletà en el pàrquing de l'Auditori ADDA.
19:00 h. Homenatge als foguerers i barraquers morts, en la Plaça d'Espanya, enfront del Monument al Foguerer.
19:30 h. Desfilada del Pregó des de la Plaça d'Espanya, fins a la Plaça de l'Ajuntament.
21:00 h. Pregó oficial de festes des de el balcó de l'Ajuntament i inici de les Fogueres de Sant Joan.
23:00 h. Festa del Pregó en la Zona Volvo.

DISSABTE 7 DE JUNY

- 19:00 h. Desfilada del ninot. Itinerari oficial. Desfilem en el número d'ordre 41.

DIUMENGE 8 DE JUNY

- 14.00 h. Mascletà "Pòlvora tot l'any" en el sector 2, al qual pertanyem, en el Centre comercial Porta d'Alacant, a càrrec de Pirotècnia Turis.

DISSABTE 14 DE JUNY

- 14:00 h. Mascletà "Pòlvora tot l'any" en el Centre Comercial Gran Via, a càrrec de Pirotècnia Alpujarrena.
18:30 h. Desfilada de la Entrada de bandes i de comissions. Itinerari oficial. Desfilem en el número d'ordre 41.

DIUMENGE 15 DE JUNY

- 17.00 h. Clausura de l'Exposició del Ninot i recompte de vots en l'Antiga Llotja del Peix.

DIMARTS 17 DE JUNY

- Durant el matí. Començament de la descàrrega de les peces del monument. Comença la Plantà.
23:00 h. "Arribada del foc" en la façada d'El Corte Inglés, a càrrec de Hermanos Sirvent.

DIMECRES 18 DE JUNY

- 14:00 h. Mascletà en la Plaça dels Estels, a càrrec de Pirotècnia Crespo.
23:00 h. Continuem amb la Plantà del monument adult.

DIJOUS 19 DE JUNY

- 09:00 h. Comença la Plantà del monument infantil.
14:00 h. Mascletà en la Plaça dels Estels, a càrrec de Pirotècnia Turis.
23:00 h. Continuem amb la Plantà del monument adult.
23:45 h. Acte "Fi del Compte Arrere" en el nostre racó.

DIVENDRES 20 DE JUNY

- 09:00 h. Recepció al jurat del monument infantil.
14:00 h. Mascletà en la Plaça dels Estels, a càrrec de Hermanos Ferrández.
16:30 h. Concentració en el racó per a escoltar la lectura dels premis infantils.
21:00 h. Finalització de la Plantà del monument adult.
23:00 h. Festa en el racó.

DISSABTE 21 DE JUNY

- 09:00 h. Recepció als diferents jurats del monument adult.
14:00 h. Mascletà en la Plaça dels Estels, a càrrec de Alto Palancia.
16:30 h. Concentració en el racó per a escoltar la lectura dels premis adults.
18:00 h. Primer dia de l'Ofrena de Flors a la Mare de Déu del Remei. Itinerari oficial. Desfilem en el número 41.
23:00 h. Festa en el Racó.

DIUMENGE 22 DE JUNY

- 11:00 h. Desfilada de l'entrega de premis des de la Plaça de l'Ajuntament.
14:00 h. Mascletà en la Plaça dels Estels, a càrrec de Fuegos Artificiales del Mediterráneo.
16:30 h. Concentració en el racó per a escoltar la lectura dels premis infantils.
18:30 h. Segon dia de l'Ofrena de Flors a la Mare de Déu del Remei.
19:00 h. Desfilada pel barri.
23:00 h. Festa en el Racó.

DILLUNS 23 DE JUNY

- 10:30 h. Visita Fogueres Especials
14:00 h. Mascletà en la plaça dels Estels, a càrrec de Hermanos Ferrández.
19:00 h. Desfilada pel barri.
20:00 h. Desfilada Folklòrica Internacional.
23:00 h. Festa en el Racó

DIMARTS 24 DE JUNY

- 08:00 h. Despertà.
11:00 h. Visita a les fogueres i barraques del nostre sector, i a patrocinadors i col·laboradors.
14:00 h. Mascletà en la Plaça dels Estels, a càrrec de Hermanos Sirvent.
19:00 h. Ofrena de Flors a la Verge del Rosari, en la parroquia del barri.
24:00 h. Tret de la palmera des de l'alt del Benacantil, a càrrec de Pirotècnia Hermanos Ferrández, que anuncia la fi de les festes i l'inici de la Cremà dels monuments.
Hora per confirmar – Cremà dels nostres monuments.

DIMECRES 25 DE JUNY

- 24.00 h. Castell de focs artificials des de la Platja del Cocó, a càrrec de Pirotècnia Turis.

DIJOUS 26 DE JUNY

- 24.00 h. Castell de focs artificials des de la Platja del Cocó, a càrrec de Fuegos Artificiales del Mediterráneo.

DIVENDRES 27 DE JUNY

- 24.00 h. Castell de focs artificials des de la Platja del Cocó, a càrrec de Pirotècnia Ferrández.

DISSABTE 28 DE JUNY

- 24.00 h. Castell de focs artificials des de la Platja del Cocó, a càrrec de Pirotècnia Gironina.

DIUMENGE 29 DE JUNY

- 19:00 h. Coso multicolor, que començarà en el Carrer José García Sellés, en la porta del Centre Comercial Gran Via.
24.00 h. Castell de focs artificials des de la Platja del Cocó, a càrrec de Hermanos Sirvent.

Els horaris poden canviar per motius d'organització o altres circumstàncies. Per estar al dia de qualsevol modificació, recomanem consultar els canals oficials.

La fragància

Els nostres records

La fragància de les flors, igual que els records, són invisibles per als ulls però inoblidables. Ambdues coses ens transporten a un moment concret cada vegada que percebem la seu flaire, en el cas de la fragància, o ens ve a la memòria un acte, en el cas dels records.

Playback

Playback infant

TONY DIEZ
photography

Presentació

TONY DIEZ

Presentació infantil

TONY DIEZ

Nadales

Altres Actes

l'aigua

*Col·laboradors
i guia comercial*

Els nostres col·laboradors i patrocinadors són tan necessaris per a la nostra Foguera com l'aigua per a les flors. Sense ells, seria molt difícil continuar funcionant, igual que les flors no es mantindrien fresques i plenes de vida.

Colaboradors

Avinguda d'Oriola

Cristina Morollón

Avinguda Deportista Miriam Blasco

Francisco Javier Toré Hernández

Avinguda Pintor Fernando Soria

Vicente Mestre Antón

Avinguda Pintor Xavier Soler

Verónica Zamora Castro

Carrer Aldebarán

Amparo Sansano

Andrés López

Aurelia Cantos Valiente

Aurelio López Soto

Bar – Cerveseria Katia

Cecilia Tolosa Avilés

Concha Raja Verdú

Eva María Delgado Rull

Fidel Sanguino

José Alberto Limiñana García

Juan Ramón Cabañero

Mª Ángeles Crespo Galbis

Mari Cruz Cánovas

María Díaz Rodenas

Mariano Barberá Pastor

Paquita Pérez Ferrer

Purificación Marco González

Teresa Durá

Tintorería Esteban

Trinidad Martínez Navarro

Carrer Antares

Alicia Cortés Rubio "Pastisseria Antares"

Alicia Esteve

Antonio Navarro Sánchez

Begoña Ortega Gigante

Benito García

Carmen Martínez López

Delfina Gilabert Ruiz

Isabel Laville Francés

Isabel Ruíz Albarracín

José Ramón Crespo

Mª José Navarro Oñate

Ramón Samper Escalante

Carrer Àries

Electrodomèstics Alberto

Carrer Casiopea

Celia Gran Ballester

Esperanza Devesa Escaldell

Francisco José Alberola García

Joaquín Morcillo Canales

José Mª Ruiz y Mª Ángeles Raba

Mª Ángeles Torres Sánchez

Manoli Viazquez Cerón

Manuel García Sempere

Rosa Lillo

Vicente Esteve

Carrer Cefeo

Adela González

Ángel Martínez Armiñana

Antonio Vidal

Conchi Dols

Conchi Pinedo

Confecciones Sala

Cornelio Sarrais

Dolores Hurtado

Encarnación Pina Arroyo

Encarni García

Encarni Rico

Francisca Blat Manzano

Francisco García

Francisco Tomás

Fruiteria Lolo

Gelateria Miquelet

Jesús García Hurtado

José Almenara García

José Esclapez

José García Vera

José Hernández

José Pina Gosálvez

Josefa Torres

Juan José Pérez Pérez

María Carrión Martínez

Miguel Navarro

Obdulia Sánchez

Rosalinda Churrería

Sebastián Pérez

Virginia Sempere Ramón

Carrer Cisne

Antonio Díaz Ródenas

Esteban Cascales Hernández

José Luis Sánchez López

Miguel A. Fuentes Espuche

Mónica Giménez Egido

Papelería Helen

Carrer Cruz del Sud

Alicia Carmona

Amanda Bernabeu Estañ

Antonio Braceli

Antonio López Carrión

Antonio Manchón

Antonio Pérez Pedraza

Carlos Villagra

Celia Pardo Castelló

Domingo Moreno

Enrique Pérez Ortúño

Federico Jover

Francisco Bernal

Gelateria Loles

Javier Rodríguez

José Antonio Yáñez

José Luis Rueda Victorio

José Málaga Mayordomo

Mª Ángeles Blasco

María del Carmen Martínez

Matilde Ruiz

Perruqueria Manolo
Raquel García Escolano
Rosa María Fuente Toboso

Carrer Económista Germán Bernácer
Mª del Carmen Garrido Sánchez

Carrer Escorpi
Ángel Crespo Marco
Asunción Vicente Tomás
Conchita Ronda Penalva
Isabel Monerris Pérez
María Isabel Málaga Mayordomo
Marinela González Serra
Pedro Fernández Valero

Carrer Géminis
Ana Palazón Villa

Carrer Hèrcules
Raúl Mira

Carrer Jaime Niños
Tallers Raycar

Carrer Lira
Alejandro Haro López
Andrés Lillo Sabater
Antonio Molina Quinto
Bar las Arenas
Carmen Antón García
Dolores Martínez González
Emilio Torres Fornés
Francisca Gálvez
Fruiteria Lira

Gema Pastor García
Juan Gallofré Mercadé
Juan José Ivorra Acame

Luisa Rodríguez Carratalá
Mª Remedios Sánchez Nadal
María Ángeles Sala
María Rodríguez Carratalá
Mario Pina Gosálvez
Panadería Zaragoza
Rosa Pérez Navarro

Carrer Médic Andrés Boldó
Alejandra Martínez Esplá

Carrer Periodista Espinosa Echeverría
Ana Giménez González
Joaquín Sánchez Portaz
Maribel Guilló Aracil
Piedad Requena García

Carrer Piscis
Isabel González Vebra
José Jiménez
Loli Segura
Ramón Ivorra
Rosa Palomares Gómez
Rosario Mirete Sánchez
Yolanda López Carrillo

Carrer Polop
Miguel Ángel Pérez Soler

Carrer Proció
Eva Ibañez Guillén
Lola Senent Giner
Peluquería Ángela

Carrer Victoriano Ximénez Couder
Javier Llamas
Joaquín Ferrer
José Luis Sempere
José Manuel Pérez Moratalla
Luis Segura Fernández
Paula García Arques
Vicente Bernabeu García

Glorieta Músic Emilio Álvarez Antón
Ana Belén Navas Cano
Fernando Ochera Cuixeres

Gran Vía - Conde de Casa Rojas
Ana Luisa Vicedo - Farmacia
Ana Mejías Bueno
Ángeles Beas Navarro
Antonio Ortega
Carlos Quinto López

Diego Robledillo
Elena Ventura
Emilio Ortega
Fernando Martínez Galiano
Francisca Garnero

Francisco Vilaplana
J. José Gil García
José Alemán
Josefa Martínez

Josefina Mejías
Juani Ruiz Cuadros
L' Encant

Mª Ana Gallego Mejías
Mª Jesús Jurado
Mª José Hoyos

Manuel Román
María del Carmen Hoyos
María Manchón

Pascual Picazo
Teresa Ripoll
Trinidad Beas Navarro
Vicenta Sáez López

Passatge Acuari
Ángel Antonio Hernández
Antonia Hernández García
Mª Dolores Martínez
Mario Torregrosa
Paqui Garrido
Rosi Pérez
Teresa Mójica Meléndez

Plaça Florida Portazgo
Angelita Escudero
Antonio Gutiérrez
Cafetería Floridita
Estanc 46
Francisco Blasco
Ginesa Gómez Serrano
Isabel Josefa Aracil Martínez
José Ollos Ortíz
Josefa Piñedo
María Gómez
Marisa
Sergio Segura Rico

máhou

Encendamos
lo que nos
hace grandes

Edición Especial 2025
homenaje a Hogueras
por Antonyo Marest

PATROCINADOR OFICIAL DE LA FEDERACIÓ
DE LES FOQUERES DE SANT JOAN

Mahou recomienda un consumo responsable 5,5º

Esta no es la sonrisa de un paciente

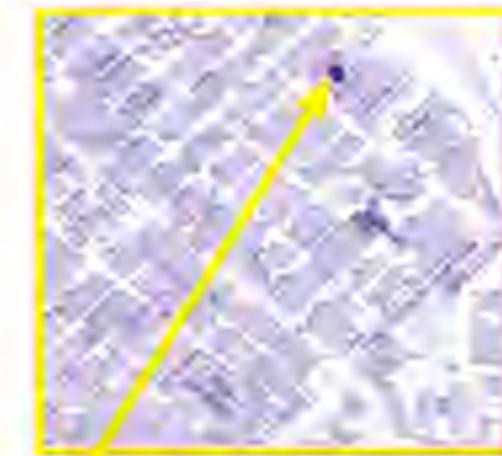

... es la sonrisa de agradecimiento de Clínica Dental
ALDEBARÁN al barrio de Florida-Portazgo por su confianza.
Aprovechamos para saludar y felicitar a todos
en estas Fiestas de San Juan.

CLÍNICA DENTAL

- Odontología General
- Odontología Infantil
- Endodoncia
- Oclusión
- Periodoncia
- Cirugía bucal
- Prótesis
- Estética
- Blanqueamiento
- Ortodoncia estética
- Limpiezas

C/. Aldebarán, 37 - Teléfono 966 141 076
03006 FLORIDA PORTAZGO (Alicante)

A PUERTA de
ALICANTE

COCA-COLA Y REAL MAGIC son marcas registradas de The Coca-Cola Company.

90 Años de historia. 90 Años junto al fuego.

TRADICIÓN: Transmisión o continuación de rituales, literatura popular, doctrina etc., que se mantiene de generación en generación.

www.panaderiajuanita.es

C/ El Mar 4, Planta baja 03195 El Altet (Alicante) · Tel: 965 697 179 · p.juanita@hotmail.com

¡Juega con
nosotros!

Juega con
responsabilidad y solo si
eres mayor de edad.

Avenida Orihuela, 70
Alicante
Teléfono: 965282580

www.loteriasestanco54alicante.es

FRUTAS, VERDURAS Y CONGELADOS Lolo

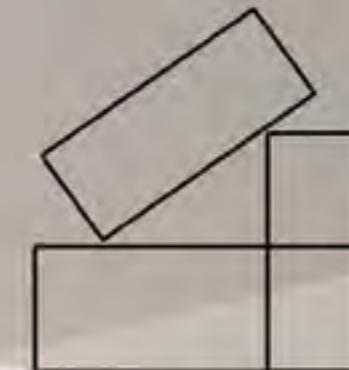

Saluda al barrio y les desea unas felices fiestas de Fogueres de Sant Joan

SERVICIO A DOMICILIO GRATUITO

C/. Cefeo, 9
03006 ALICANTE

Móvil 664241127

Florida Portazgo Interiorismo

C/Cefeo 4, 03006 Alicante

966 085 367 - 650 812 222 - 686 685 990

La taberna de lara

📍 Carrer Periodista Espinosa Echevarría, Bajo 1, 03006 Alicante

🌐 www.latabernadelara.com

📞 722 550203

**VIEJO
PAU**

📍 Av. Artista Remigio Soler López, 4, Alacant

👤 @viejopau
📞 656421885

ALMENDRA

📍 Carrer de García Gutiérrez, 2, Alacant

👤 @almendra.bar
📞 656537899

**LA FARMACIA Y ÓPTICA
FLORIDA PORTAZGO 95
DESEA UNAS FELICES
HOGUERAS DE SAN
JUAN**

**FARMACIA
FLORIDA-PORTAZGO
CENTRO-ÓPTICO**

HELADERÍA

EL MIQUELET DE XIXONA

Les desea unas felices fiestas de hogueras
a todos sus amigos, clientes y vecinos.

Les invitamos a conocer nuestros
productos artesanos desde 1979.

LES ATENDEREMOS EN
C/CEFEO N° 6
EN NUESTRAS DOS AMPLIAS TERRAZAS.

SERVICIOS
INTEGRALES MRH SL
Mantenimiento y Construcción

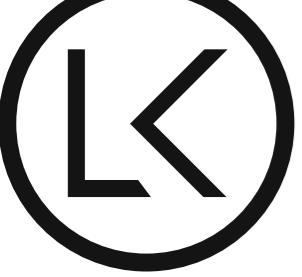
- Reformas
- Instalación eléctrica
- Fontanería
- Pintura
- Impermeabilización de terrazas
- Jardinería
- Mantenimiento en general

LES DESEA UNAS FELICES FIESTAS

Servicios Integrales MRH SL

C/ Mateo Mercer, 15. 03195 El Altet-Elche
tf: 650381211/629533273/685998505
@: info@serviciosintegralesmrh.com

EMPRESA CONSTRUCTORA

Líderes en rehabilitación y obra nueva

LEUKA grupo

Construyendo hogares que inspiran, restaurando
edificios que perduran

DIRECCIÓN

Calle Antares 33, Alicante
03006 España

CONTACTO

633 28 80 69
grupoleuka@gmail.com

panadería zaragoza

abierto todos los días

calle Lira, 20 - Alicante

965284152 - 615975614

www.panaderiazaragoza.com

Gran variedad de productos para tus eventos
(cumpleaños , bautizos , comuniones etc....)

Pida su presupuesto

Donde hay ANIS TENIS hay alegría

100th

ESTERIERNAS
TENIS
LIMPIEZA Y ESTERIENAS

[Anis Tenis](#)
[AnisTenis](#)
[anis_tenis](#)
[palomatenis.es](#)

José Martínez
PELUQUEROS

C/. Cruz del Sur, 39 - Tel. 965 281 953 - 966 086 367

www.josemartinezpeluqueros.com

Peluquería
Estética
Fotodepilación

A L I C A N T E

TRANSPORTE URBANO E INTERURBANO
TRANSPORTE REGULAR Y DISCRECIONAL
RESTAURACIÓN Y CATERING
LIMPIEZA
JARDINERÍA Y CONTROL DE PLAGAS
PUBLICIDAD Y EVENTOS
SEGURIDAD
AUXILIARES
BODEGAS Y VINEDOS
ESTACIONES DE SERVICIO
APARCAMIENTOS
MANTENIMIENTO DE INSTALACIONES

Con las hogueras
de Alicante

902 10 69 92

www.vectalia.es

Kuka&Chic

El cuidado desde el interior. La gama de complementos de Kuka&Chic cuida tu piel y tu organismo desde el interior.

Colagen Up, un complemento de colágeno hidrolizado bovino, Ácido hialurónico, Vitamina C y Zinc.

Control Fit, Complemento alimenticio que contribuye al control de peso y ayuda a regular el metabolismo de las grasas.

Perfect Sun es un complemento natural que actúa como un fotoprotector biológico cutáneo, acelerador y prolongador del bronceado.

Descubre más sobre la revolución del cuidado desde el interior en @kuka_chic

www.kukachic.com

ATES

info@ates.es

ates.es

902 17 15 17 - 648 611 411

Andamios

Grúas torre

Plataformas
motorizadas

Ascensores

Placas solares

Estamos en Alicante, muy cerca de ti.

También te atendemos desde cualquiera de nuestras delegaciones,
presentes a lo largo de toda la Comunidad Valenciana.

CONSTRUCTION ELEVATORS ENERGY SOLUTIONS INDUSTRIAL TECHNOLOGIES

Glorieta Músico Emilio Álvarez Antón, 2
03006 ALICANTE

Tel. 965 105 650

Cerveceria ACUARIO

Venga y pruebe nuestras tapas, torreznos de Soria, patatas bravas, rabo frito, calamares a la andaluza, boquerones fritos, queso frito y mucho más.

Deseamos felices fiestas a todos los vecinos de Florida Portazgo

C/ Cefeo, 12
03006 Alicante

Tfno. 654 06 25 91

ELECTRODOMÉSTICOS

elprogresoalicante

mi electro

C/ Lira 19

Deseamos al barrio, amigos y clientes unas
¡¡FELICES HOGUERAS!!

Su empresa de mantenimiento

limpiezasjparedes@gmail.com

Tel. 623 107 361

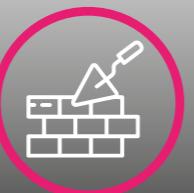
LIMPIEZA
COMUNIDADES

MANTENIMIENTO
PISCINAS

LIMPIEZA
DE HOGAR

LIMPIEZA
POST-OBRA

LIMPIEZA
OFICINAS

MANTENIMIENTO
EXTINTORES

OS DESEAMOS UNAS FELICES FIESTAS DE FOQUERES

www.almacenajesc.com

ALICANTE LOTERÍA

Saludamos y deseamos al
barrio de Florida - Portazgo
y todo Alicante
unas muy Felices Fiestas
Hogueras San Juan

Lotería Nacional • Lotería de Empresas • La Primitiva • Euromillones •
BonoJoto • El Gordo • La Quiniela • Quinigol • Peñas • Juego en Grupo •
Resultados y Premios ...

entra en:
alicanteloteria.com

(O haz una foto
a este código!)

loterías GARDEN
ALICANTE PLAYA SAN JUAN
Administración de Loterías nº 30

y accede a nuestra Web desde aquí

"Damos forma a tus ideas"

- Tecnología de última generación.
- Control de Calidad.
- Preimpresión.
- Offset Color.
- Offset Blanco y Negro.
- Impresión Digital Pequeño y Gran Formato.
- Diseño y maquetación.

solicita
presupuesto
info@ingra.net

Lítos:
Catálogos
Revistas
Flyers
Calendarios,
Posters

Tarjetas
Tarjetones
Desplegables
Cartelería
Roll-ups

www.ingra.net

Avda. del Zodiaco, 15 - 03006 ALICANTE
TEL. 965 107 464 - Fax. 965 102 291

Felices Fiestas

Bardisa y Cía a vuestro servicio desde 1945

www.bardisasl.com

Tu tienda de siempre ahora también online.

Bardisa y Cía, s.l.

PROFESIONALES DE LA ALIMENTACIÓN

FINCA BÍO NEGRO

XIMÉNEZ-SPÍNOLA

Muga

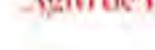
FINCA QUINTA DE AVES

CEPA 21

Agro de Buzán

MAUZO

ALVARO DOMINGO LL.

BAI

GORRI

PERE VENTURA

Mas de Sella

FINCA SELLES

S. PELLEGRINO

EDDEGAS OBALD

Pago del

Monteayo

BADIOLA

ALEJANDRO

EL SEGURO

Tábula

Felices Hogueras de San Juan

Ahora puedes
pedir online desde
tu **hoguera.**

Si haces un pedido con el
siguiente código tendrás un
SOBRE SORPRESA

FLORIDA-PORAZGO

Escanea el QR y visita
nuestra tienda online.

Calle Juan Carlos I, N°39, Elda

Teléfono: +34 965 381 525

www.complementosrociovvera.es

Encuentranos en:

Whatshap: +34 965 381 525

AUTOESCUELA FLORIDA

AUTO ESCUELA FLORIDA

CURSOS DE
RECUPERACIÓN
DE PUNTOS

SECCIÓN
MARVA

C/ Vicente Chávarri 18
965 100 196 - 656 55 46 99

AUTO ESCUELA FLORIDA
SAN GABRIEL

Avda. Ramón Gómez
Sempere esq. C/ María
Guerrero 44
966 290 355 - 678 559 599

autoescuela.florida@gmail.com

DM
DAVID MEDINA
PARKETS

PARKETS

INTERIORISMO EN MADERA

- *Forrados Integrales*
- *Parquets Pegados*
- *Tarimas Flotantes*
- *Suelos Laminados*

DM PARKETS

INTERIORISMO EN MADERA 965 678 287 576

① 678 287 576

C/ Cefeo, 19 - Bajo
Alicante

dmparkets@hotmail.com

Bar
Cafeteria

LIBRA

MENJAR CASOLÀ

Menús diaris
i desdejunis

📍 Crta. de Alicante, Km. 4, 6, 03690 San Vicente del Raspeig, Alicante

📍 N-330, 25, 03007 Alicante

Capitán Dema, 16 - ALACANT
607 345 499 / 966 083 328

MARCOS
automoción

RESTAURANTE LA PLAZETA

Calle Cruz del sur, 35

Les desea felices fiestas

Vinoteca Boutique

Calle Cruz del sur, 31

TALLER DE JOYERÍA

Empresa de creación y arte en metales preciosos

Prototipado

Fundicion

Chapados

Esmaltes

Soldadura laser para todo tipo de metales

Reparaciones

Compostura etc

**JOYERO ARTESANO desde
1970**

**Joyeria, Plateria, Relojeria,
Grabados, Fotograbado, todo con
la ultima Tecnologia**

Talleres propios

C/. Cefeo, n.º 11 (Florida-Portazgo)

Teléfono 96 608 94 27

03006 ALICANTE

ALBERTO EXPERT

Telefonía, Menaje, Electrodomésticos, Electrónica y mucho más

**LES DESEA
UNAS FELICES
FIESTAS**

Contacta con nosotros!

965 10 32 50

@expertalberto

alberto@expert.es

D) ARIES N°6-B
03007
ALICANTE, ESPAÑA

Sofér
MULTISERVICIOS
633 54 53 38

mil921

m e r c a d o

**Mercado Central
Puesto 71**

Servicio a domicilio
965140867 · Alicante

"Entre el blanco y el negro hay un mundo de color, visitanos y te lo enseñamos..."

Saludamos a nuestr@s clientes, amig@s y vecin@s deseándoles unas felices fiestas de Fogueres de Sant Joan.

CREACIONES ATARAMAWAO

CONSULTAS
ESPIRITUALES
TRABAJOS Y RITUALES
ARTESANÍA YORUBA
Y MUCHO MÁS

613 562 015

@CREACIONES-
ATARAMAWAO

TU BELLEZA Y BIENESTAR EN MANOS EXPERTAS EN ELCHE Y ALICANTE

El Dr. Icardo lleva dedicándose a la MEDICINA ESTÉTICA desde 1992

✓ REJUVENECIMIENTO FACIAL AVANZADO:

Redescubre una piel radiante y joven con nuestros tratamientos personalizados.

✓ ¡ADIÓS ARRUGAS, HOLA JUVENTUD!

Consulta nuestros tratamientos de vanguardia diseñados para cada tipo de arruga y piel.

✓ PIEL LISA Y FIRME: ¡RECUPERA TU CONFIANZA!

Te ayudamos a combatir la celulitis con tratamientos efectivos que mejoran la textura de tu piel. Siéntete más segura y cómoda en tu cuerpo.

✓ PIERNAS LIBRES DE VARICES:

Transforma la salud y belleza de tus piernas. Deshazte de las varices de forma segura y duradera, mejorando tu circulación y bienestar.

✓ DEPILACIÓN LÁSER DEFINITIVA:

Disfruta de una piel suave y sin vello de forma duradera con nuestra depilación láser de alta eficacia.

✓ ALCANZA TU PESO IDEAL DE FORMA SALUDABLE:

Nuestros programas personalizados te guiarán hacia tus objetivos de pérdida de peso de manera segura, efectiva y con el apoyo de profesionales

Email: info@antonio-icardo.com

Teléfono: +34 966 30 88 11

Web: <https://antonio-icardo.com/>

Dirección: Avda. Maisonneuve, nº 27 – 7º Izda 03003 Alicante

¡¡FELICES HOGUERAS DE SAN JUAN!!

Dr. Antonio J. Icardo García

Sergio Icardo Belmonte

MP Carmen Belmonte

M. Carmen González

M. Carmen Navarro

Carmen

INSTALACIONES
METÁLICAS
TRUJILLO S.L.

Les deseamos
felices fiestas

CAM. DE ALCORAYA 1, NAVE 3

03006 - ALICANTE

965 05 43 54 · 601 00 55 97

administracion@instalacionesmetalicastrujillo.com

LALUZ BY LOURDES MORENO

“PREVENIR ES MEJOR QUE TRATAR”

S u propia experiencia hizo que pusiese en marcha LaLuz by Lourdes Moreno. Mucho más que una marca de cosmética especializada en pieles maduras, se trata de un proyecto online que brinda una atención personalizada, acompañando a cada persona, resolviendo sus dudas y recomendando la rutina adecuada en cada momento. Hablamos con ella sobre cómo afrontar los cambios de nuestro rostro durante la menopausia con los mejores aliados beauty.

La falta de luz y la sequedad son los dos cambios principales de esta etapa, ¿cómo les plantamos cara? Hidratando en profundidad. Nuestro Sérum de Vitamina C contiene DMAE, el activo cosmético más potente para la flacidez, con efecto tensor inmediato. Además, incluye phytoproteoglicanos, algo poco habitual en una vitamina C, lo que es excepcional, algo poco habitual en una vitamina C, lo que clave es el Ginkgo Biloba, que neutraliza los radicales libres y aporta un beneficio antiinflamatorio, ayudando a mejorar la circulación en venulas y capilares.

Durante la menopausia el cutis está más sensible, ¿Se trata de un producto apto para todas las pieles? Por supuesto. Con nuestro sistema de encapsulación de L-Ascorbico en nanopartículas veganas, logramos una liberación prolongada, evitando la irritación. Es un producto único en el mercado, no solo por su fórmula, sino por la forma en la que conseguimos que la vitamina C sea apta para todas las pieles.

La pérdida de elastina y colágeno en este periodo, provoca flacidez, ¿qué activos son los más indicados? Lo más importante es prevenir y combatir la flacidez, para si no actuamos, avanza y la gravedad ganará terreno. Los activos para evitarlo son el DMAE, que estimula la producción de colágeno y elastina, niacinamida, péptidos... En trabajos de día.

laluz
BY LOURDES MORENO

www.lourdesmoreno.com

CHURRERÍA El Churry

Todos los domingos y festivos

Avda. San Francisco de Asís en la rotonda El Altet

Mercadillo de la Santa Faz

Tfno. 606 06 09 70

Daniel Sellés López Abogado

C/ Escorpión, 13 Bajo

03006, Alicante

685 728 816 dselles-lopez@icali.es

Familia
Penal
Extranjería
Nacionalidad

HORNO TRADICIONAL

PANADERÍA
PASTELERÍA
CAFETERÍA

SALUDAMOS A TODO EL BARRIO EN
ESTAS FIESTAS DE LAS HOGUERAS DE SAN
JUAN Y LES DAMOS LAS GRACIAS POR SU
CONFIANZA.

C/Cruz del Sur, 10 Telf.: 865 676 759
Florida Portazgo. 03006 - Alicante

CENTRO ÓPTICO LA VIÑA
Asturias, 2
Telf. 965 102 221

MIRAMBEL

CAFÉ - BAR

Queremos felicitar las fiestas a todo el barrio de Florida Portazgo.

C/ Goleta 9, esquina C/ Mar · 03195 El Altet (Alicante) · Tel: 965 688 915

HOLA VECINOS, QUEREMOS
FELICITAROS LAS FIESTAS
Y DECIROS QUE SOMOS

Estamos en Avenida de Segarra 12
Torrellano (Alicante)
Tel. 965 685 769

CRISTALERIA FERSAN

**Espejos - Lunas - Vidrios
Acrystalamientos de obras
Instalaciones comerciales
Vidrieras - Murales - Biselados**

*Saludamos y felicitamos al barrio de Florida-Portazgo
en las fiestas de las Hogueras de San Juan*

Oficina y exposición: C/. Aldebarán, 41-Bajo • 03006 ALICANTE
Telf. y Fax 96 510 47 52 • Móviles: Fernando: 670 327 341 - Antonio: 637 772 135
E-mail: cristaleriafersan@cristaleriafersan.com

Ferretería Florida **EISEN** **TIEN 21** **ferrokey STIHL**

ABUS
ALTA SEGURIDAD
PROTECCIÓN contra las copias de llaves en 3D.
Tecnología magnética Inteligente X INTELIGENTE CLAVELESS.

WESCO
Amplia gama de herramientas a sistema compatible con impulsos de sincronización de baterías de 12V.

DUPLOCADO DE LLAVES
Copiamos llaves de círculo y marcas.

FERRETERÍA FLORIDA FERROKEY-TIENS
Avda. Olmedo, 100 edificio
www.fernkeytiens.com
fernkeytiens@gmail.com
965 688 915

FERRETERÍA TALLER STIHL SAN VICENTE
Ctra. La Mata km. 1,5 San Vicente
www.tallertstihlsanvicente.com
tallertstihlsanvicente@gmail.com
965 688 915

FERRETERÍA FLORIDA INDUSTRIAL
Ctra. Paseo del Sol, Viveros, 19 Almazora
www.floridaindustrial.com
floridaindustrial@gmail.com
965 688 915

angelgallego

ALUMINIUM MANUFACTURING

625 654 780

angelgallegoalicante@gmail.com

CARPINTERIA DE ALUMINIO
BARANDILLAS
PERSIANAS

CELOSIAS
VIDRIOS
MOSQUITERAS

Tien21
Especialistas en electrodomésticos

Electro Santana

PRODUCTOS ELECTRÓNICOS
ELECTRODOMÉSTICOS
CLIMATIZACIÓN

Poeta Quintana, 38 - 03004 ALICANTE (España)
Teléfono: 965 216 627 - E-mail: electrosantana@tien21.es

Licoreria Enoteca

Bernardino

Licorería:
Foglietti, 34-36
96 528 08 73
96 511 18 46
www.bodegabernardino.es info@bodegabernardino.es

Bodega:
Alberola, 40
96 528 07 25
03007 ALICANTE

FABRICACIÓN PROPIA DE EQUIPACIONES,
CHANDALS, SUDADERAS, CAMISETAS...

DISEÑOS EXCLUSIVOS

DISPONEMOS TAMBIÉN DE SERVICIO DE
ESTAMPACIÓN TEXTIL

SERIGRAFIA, TRANSFER DIGITAL, BORDADOS
VINILOS

SUBLIMACION TEXTIL

MOMPÓ
Impresión Textil

TIENDA:
C/. Médico Francisco Boix, 47

Telf. 965175466 ☎ 633 046 215

FABRICA: C/MARMOL nº 5
Pol. Ind. GARRAXICO

VILLAFRANQUEZA
ALICANTE ➤➤➤ info@rayser.es

**El Campello
Platja
Pescadería**

Cocemos marisco

Pescado y marisco fresco de nuestras lonjas
Reparto a domicilio: restauración y particular

PEDIDOS

609 958 225 Rosa Mari
687 415 372 Anita

C/ COLÓN 17, EL CAMPELLO
pescateriaelcampelloplatja@gmail.com

[f](#)

Oh Pollito!

Diseño y personalización
Hecho a mano con amor del bueno

Descubre nuestra magia
www.ohpollito.es

[@ohpollito](#)

sonderfix

TU ayuda diaria

TIEMPO, TRANQUILIDAD, SOLUCIONES, SATISFACCION

SONDERFIX CENTRO DE SERVICIOS

LIMPIEZA HOGAR, LIMPIEZA DE CRISTALES, CUIDADO DE PERSONAS
LIMPIEZA, LIMPIEZA CRISTALES EMPRESAS, COMUNIDADES, OFICINAS

En SONDERFIX TE ESCUCHAMOS. TE AYUDAMOS EN TU DIA A DIA
En SONDERFIX nuestra mejor publicidad es la SATISFACCION de nuestros clientes.

www.sonderfix.com / email info@sonderfix.com

Tf. Central 965115528/660635251

FELICES HOGUERAS 2025

TALLER
(La Florida)

Mecánica en general

C/. Astrónomo Comas Sola, 20 Bajo
03007 ALICANTE

643 043 201
643 572 349

**ESTANCO
46
CAVA**

**PL. FLORIDA PORTAZGO, 5
TEL. 96 528 11 11 - FAX 96 528 10 56
03006 ALICANTE**

**TOLDOS Y PERSIANAS
Aluminios CANTOS, S.L.**

- MAMPARAS DE BAÑO Y DUCHA A MEDIDA
- SEPARACIÓN DE OFICINAS
- CERRAMIENTOS DE MIRADORES
- HACEMOS EL CAMBIO DE SUS VENTANAS DE HIERRO Y MADERA ARRANCANDO LOS MARCOS O FORRANDO LOS MISMOS.
- CARPINTERÍA MIXTA ALUMINIO Y MADERA

**TALLER Y EXPOSICIÓN: Aldebarán, 24 - 26 • 03006 ALICANTE
Telf. 965 28 31 81 - 650 04 21 59 - 608 48 25 18 - 626 98 19 18
al.cantos@hotmail.com**

José Ángel Palazón Abellán

Agente exclusivo
Núm. Registro C007248574102B

**ASEGURADORA LÍDER.
CON MÁS DE 14 AÑOS DE EXPERIENCIA.**

Avda. Eusebio Sempere, 6-bajo
03003 Alicante
M +34 628 817 290
F +34 965 920 747
jangelabepa@generalimediadores.es

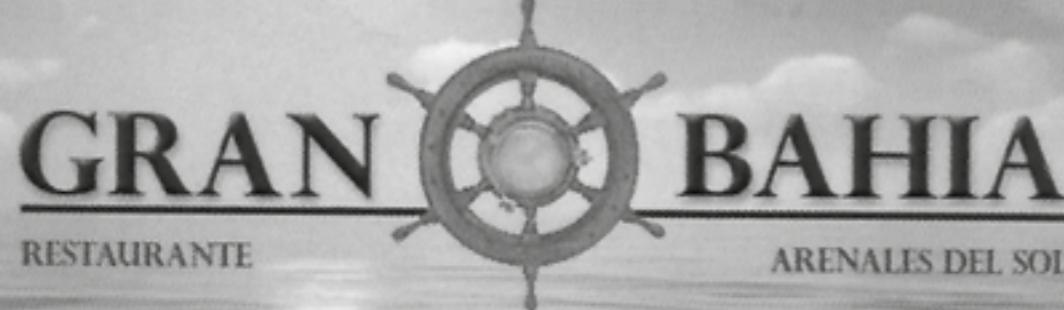

**Gestoría Administrativa
Blanco**

**Toda clase de gestiones a particulares y empresas.
Siempre al Servicio del Barrio**

Les deseamos unas Felices Fiestas de Hogueras

**C/. Aldebarán, 13 bajo - 03006 Alicante
Tel. 965 117 370 • Fax. 965 116 129
e-mail: gblanco286@hotmail.com**

RESTAURANTE GRAN BAHIA

Avda. San Bartolomé de Tirajana, 1 - Arenales del Sol (Alicante)
Reservas: Tel. 966 91 10 42
www.restaurantegranbahia.com

Dra. Purificación García Signes
Ginecología y Obstetricia
Nº Colegiado 03-0306527

via Emilio Ortúñoz, nº 5 - Edif. Capitol
Telf. y Fax 966 812 525 - 03500 Benidorm

Tel. 965145432

Fax 965214937

Avda. Federico Soto 11, 9º A
03003 ALICANTE

La Milla

Avda. San Bartolomé de Tirajana
Arenales del sol, Elche

609 56 00 44

lamilladearenales@gmail.com

CERVECERÍA • RESTAURANTE *Las* **Arenas** I y II

C/ LIRA, 9
TEL. 96 528 60 94
ALICANTE

AVDA. NOVELDA, 161
TEL. 96 518 60 59
ALICANTE

CERVECERÍA - RESTAURANTE

Comidas de Empresa
Menús diarios
Platos Combinados
Comidas Caseras

Pescados y Mariscos
Carnes a la Plancha
Gran Surtido en Tapas variadas y Montaditos
Arroces Variados

**Autoescuelas
ARES Formacion**

Somos Tu Autoescuela

Avenida Orihuela, 83 Tlf: 966.08.70.66 / Whatsapp 634581881
 Avenida Aguilera, 68 Tlf: 966.08.11.15 / whatsapp 672462246
 C/ Cefeo, 23 Tlf: 965.12.21.94 / Whatsapp 623116651

[Www.Facebook.com/AutoescuelaAresFormacion](http://www.facebook.com/AutoescuelaAresFormacion)
info@autoescuelaares.com
www.autoescuelaares.com

PRACTICAS

**AUTOESCUELAS
ARES
FORMACIÓN**

Lacolada alicante
 CLEAN & DRY
 LAVANDERÍAS AUTO-SERVICIO

Deseamos a todos
 los vecinos del barrio
 unas felices
 Hogueras de San Juan

De 8h. a 23h.

365 DIAS DEL AÑO   Lavado desde 5€   Secado desde 1€
 En 30 minutos   En 6 minutos

Lacolada alicante

SORIANO
 Maletas y Bolsos

C/ Reyes Católicos, 43
 Alicante
www.sorianomaletasybolsos.com

paper travel

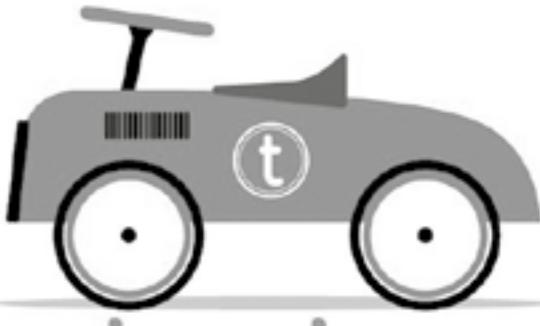
AMERICAN TOURISTER   **GABOL**   **GLADIATOR**

RONCATO   **SamsOnite**

calzado
 infantil
 fabricado
 en España

C/ San Francisco, 33
 03001 Alicante

T. 677 702 937
tutukidsshoes@gmail.com

tutu
 KIDS SHOES

CALZADO INFANTIL FABRICADO EN ESPAÑA

BAR FRANCIS PICÓ

APERITIVOS

GAMBA HERVIDA	SEPIONET
GAMBA PLANCHA	CALAMARES ANDALUZA
CANAILLAS	SEPIA REBOZADA
PERCEBES	CAZÓN EN ADOBO
NAVAJAS	TORTITAS DE CAMARÓN
NÉCORAS	CROQUETAS
BUEY DE MAR	SARDINAS
HUEVA FRESCA	Y MÁS... PESCADITOS

MENÚ
(TODOS LOS DÍAS)

ARROZ CON BOGAVANTE

(PUEDE ELEGIR OTROS ARROCES COMO
ARROZ DEL SEÑORET, ARROZ CON
CONEJO Y CARACOLES, ARROZ CON
ATÚN, ALCACHOFAS Y AJOS TIERNOS,
ARROZ CON MANITAS, GAZPACHO
MARINERO O CALDERO DE
GALLINA/ SUP. 4€)

2 APERITIVOS A ELEGIR

14€/PERSONA

C/PERÚ, 3 (MURO DE PIEDRA)

TFNO. 682 40 87 95

irv

irene villaescusa

ESTILISTAS

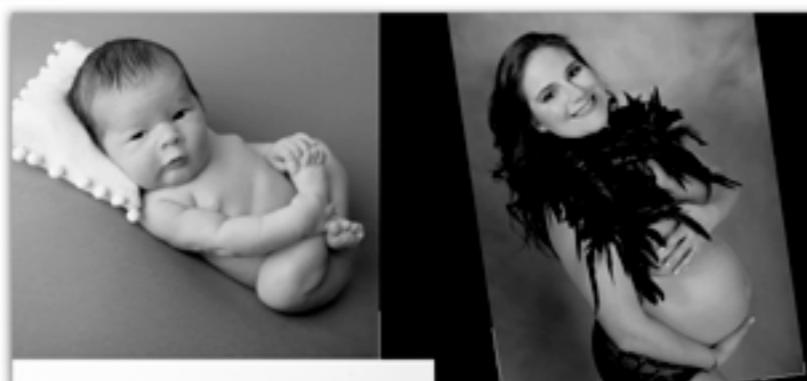
Felicitá al barrio y les desea unas
Hogueras llenas de éxitos y felicidad

Aldebarán, 58
Florida Portazgo - Alicante
Tel. 865787457

José Luis Ortín

FOTOGRAFIA

Calle Soc. Cultural Deportiva "Betis Florida" 19
03007 ALICANTE
Tel. 663 148 674 - 649 055 095

FlorArte

DISEÑO FLORAL Y EVENTOS

Irene Quesada Sogorb

Avda. México, 30, Lc. 4. 03008 Alicante
966351883 - 644254120
@florartealicant
comercial@florarte.es
WWW.FLORARTE.ES

CERRAJERÍA MATEU
Más de 25 años a su servicio

Avd. de Cartagena, 21 EL ALTEL

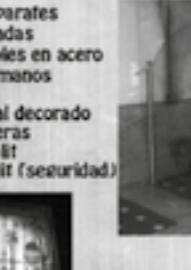
96 568 76 71

Cerrajería General

-Estructuras metálicas
-Escaleras metálicas
-Restauración de estructuras

Acero inoxidable y Cristal

-Escaparates
-Fachadas
-Muebles en acero
-Pasamanos
-Cristal decorado
-Uñideras
-Climatit
-Estadir (seguridad)

Puertas automáticas

-Seccionables
-Correderas
-Batientes
-Bascuantes

Aluminio

-Ventanas
-Cerramiento balcón
-Aluminio soldado

Moto Sport CARRERES

info@mscarreres.com
www.mscarreres.com

Avda Orihuela, 132
03006 Alicante
T: 865 682717

CONCESIONARIO ALICANTE Y PROVINCIA

Benelli

KTM AUTHORIZED DEALER

Educa +
Centro de estudios

¡Felices hogueras 2024!

Clases de apoyo
Academia de inglés
Psicología
Logopedia
Escuela infantil

info@centrodeestudioseducamas.es
El Altet

622350530

ROBLEDILLO ABOGADOS
FORMAMOS PARTE DE TI

ROBLEDILLO ABOGADOS

 Occident

Hogar. Auto. Comercio. Comunidades.
Vida. Ahorro. Decesos

Jesús Pérez
Tel. 630050849 / 965205984
miguel.perez@occident.com
C/Ingeniero Canales 5
03013 Alicante

Nuestra agrupación les desea unas felices
Fiestas de hogueras de San Juan

HOGUERAS ALICANTE 2025

MIXO
PARALLEVAR

JUST EAT Glovo® Uber Eats
C/ ALDEBARAN, 1 - ALICANTE

601 987 676
965 286 590
SERVICIO A DOMICILIO

ESCANEA EL
CODIGO QR
Y HAZ TU
PEDIDO

Akacia
resto-bar

Av. San Bartolomé de Tirajana, 13
03195 • Arenales del Sol
Elche-Alicante

Telf. 865 940 319
Móvil 667 640 435
Móvil 606 699 912

Snipo
RESTAURANTE
DESDE 1979

C/San Bartolomé de Tirajana, 13
Arenales del Sol - Elche - Alicante

966 910 184 - 966 910 646
Móvil 636 257 259
Móvil 667 640 435

KIOSKO SUSI

C/ Valencia 1 local 3
El Altet (Alicante)
965 697 273

Deseamos Felices Fiestas a todos
los vecinos de Florida Portazgo

M & M Cars Costablanca

Compra-Venta Automóviles Alicante - Busot

722 222 513

mmcostablancacars@gmail.com

Avenida II

Café-Bar-Restaurante

Deseamos felices fiestas a todos los vecinos de Florida portazgo

Avda. Dama de Elche, 33
03195 El Altet (Alicante)
(frente centro de salud)
Telf: 965 687 481

ALICANTE PIZZERIA

PIZZAS • KEBAB • PASTAS

PEDIDO MÍNIMO A DOMICILIO 7€ (ZONA URBANA) FUERA DE ZONA URBANA MINIMA 10€

* PEDIDOS DE
20€
REGALO A
ELEGIR
REFRESCO 2L.
CERVEZA 1L.
VINO DE CASA
HELADO

* PEDIDOS DE
30€
REGALO
PIZZA A
ELEGIR
28 CM.

966 377 069
966 596 488
965 081 470

ACEPTAMOS
PAGOS CON
TARJETA
A DOMICILIO
MÍNIMO 10€
OFERTA
(De Lunes a Jueves)
2 PIZZAS
GRANDES FAMILIARES
18,90€

C/ Bergantín, 18 - Bajo
03195 El Altet - Alicante
Tel: 635 175 241 - 646 836 149

C/ Cefeo, nº 1 Bajo Derecha - Alicante // www.alicantepizzeria.com

#ForPan_Fernando Parreño

- SOLUCIONES INTEGRALES PARA PANADERÍAS Y PASTELERÍAS -

HORNOS - MAQUINARIA - FRÍO - FERMENTACIÓN

- PROYECTOS INTEGRALES -

¡¡ QUE PASEN UNAS HOGUERAS INCREIBLES - BUENAS FIESTAS !!

C/ TORERO JOSE Mª MANZANARES, 1 - LOCAL 9 - 10

- 03005 ALICANTE -

TELF: 686 909 598 - 965 131 268

www.fparreno.com

Café Floridita

BAR - CERVECERIA

Saluda al barrio en las fiestas de Fogueres de Sant Joan

Plaza Florida Portazgo, 1

03006 Alicante

Avenida Dama de Elche - El Altet

Como en Casa

Comida para llevar • Takeaway

Cochinillo, pollo asado, arroz...

Menús de Lunes a Viernes

Sábados, Domingos y Festivos

Todo tipo de comida por encargo

Ave. Cartagena, 27 - local

EL ALTET

965 173 423

Cafeteria

Heladería

Las Fresas

Les deseamos unas felices fiestas de Fogueres

Calle Deportista Manuel Suárez, 2 - Esquina Calle Princesa Mercedes
03006 Alicante

Bycoco

www.bycoco.es

MERCERÍA
ENTRETELAS

Plaza Florida Portazgo nº2

iDesea al barrio unas felices fiestas de Hogueras!

I S A N A
V I P

OS DESEA FELICES FIESTAS

Centro Estético Isana Vip

+34 663 129 322

info@isanavip.com

Carrer del Jardí nº 3 local
03320 Torrellano (Alicante)

Gascanueces

Avenida Dama de Elche - El Altet

Ternera avileña &
Comida para llevar

C/ República Argentina 48
ALICANTE
674469773

INDUMENTARIA

Us desitgem unes felices fogueres

@deespartoyazahar
C/ Cisne 37 Alacant
659394816 - 656258423

SAT GRIFERÍAS TRES • SAT GRIFERÍAS IMEX

RAFAEL USERO GÓMEZ

Fontanería y Gas

Reformas integrales

Mantenimiento y montaje de descalcificadores

Sistemas de depuración de agua

(Osmosis, carbón, anticalcáreos por ultrasonidos, etc.)

Mantenimiento de comunidades

www.userofontaneria.es · info@rafaeluserogomez.com

Móvil: 661 317 547

SUMINISTROS DE FONTANERÍA LA FLORIDA

- F. 00 59 070 700
- Tel. 965 49 01 04
- Calentadores de gas
- PVC, PVA, Latón, cobre

Hoja Lluvia C. 6

965 04 29 42

Calle casiopea nº 2
03006 Alicante

osvaldomorano@gmail.com

Muebles de hogar - Muebles de oficina - Colchonería
Armarios y vestidores a medida - Proyectos

Les deseamos a todos los Alicantinos unas felices Hogueras

Virgen del Remedio, 74
03660 Novelda
Telf. 965 602 246

mueblesframaca@mueblesframaca.com
www.mueblesframaca.com

C/Asturias, 6,
Entreplanta
03007, Alicante

Telf.: 965107760

Email: cm@cmasesores.com

La libélula

CAFETERÍA - CERVECERÍA

- Menú del día, excepto fines de semana y festivos.
- Tapas caseras y carta variada.
- Arroces por encargo y más.
- Comida para llevar.

C/ Princesa Mercedes, 1
03006 Alicante
Tel.: 965 10 00 58

CALLE VICENTE CHAVARRI, 26
C.P.: 03007 (ALICANTE)

Revolution Estudio

Capilar y Facial

- PELUCAS.
- EXTENSIONES.
- VOLUMINIZADORES.
- POSTIZOS.
- TURBANTES
ONCOLÓGICOS.

- VENTA.
- ASESORAMIENTO.
- COLOCACIÓN.
- ADAPTACIÓN.
- REPARACIÓN.
- MANTENIMIENTO
- CUIDADO CAPILAR.
- MAQUILLAJE.
- NOVIAS.
- TRATAMIENTOS FACIALES.
- DISEÑO DE MIRADA.
- MICROBLADING.
- MICROPIGMENTACIÓN
CAPILAR.

@revolutionestudio

604.82.49.05

TRABAJAMOS CON CITA PREVIA.

* General O'Donnell, 3, Entreplanta Derecha, 03003, Alicante.

El Refugio del Joaqui os desea FELICES NAVIDADES

RSGADC

667 93 50 43

C/Rafael Escolano, 31 - 03008 Alicante

@cerveceriaelrefugiosangabriel

BRAYTON CLINICS

T/ 966 149 502 / 626 313 141

E/ info@braytonclinics.com

W/ www.braytonclinics.com

C/ Deportista Juan Matos, 4
03016 Alicante

Desde 1945

BODÍ

Soluciones sostenibles para hostelería
Embalajes, papeles y bolsas

bodi@almacenesbodi.com

www.bolsasyenvasesbodi.com

EXPOSICIÓN y VENTA: C/. Alberola, n.º 39 (Benalúa) • 03007 ALICANTE

96 513 03 11 • 96 513 00 08

ALMACEN: Artes Gráficas, 27-29 (Polígono Babel) • 03008 ALICANTE

HOGUERA FLORIDA PORTAZGO

■ ÑEÑA AL BOMBO ■

ASESORÍA **FLORIDA**

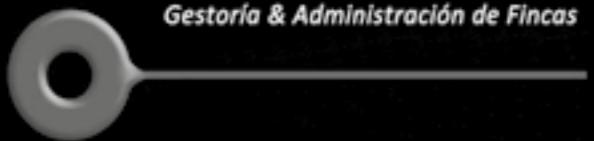
JOSÉ GINÉS ORTÍN GALINSOGA

Avda. ORIHUELA, 96
03006-ALICANTE

Telf. 965 113 534 • 965 280 016
Móvil. 649 684 352 • 699 840 411
Fax. 965 280 590
e-mail: joseortin@asesoriaflorida.com

FINCAS FOREMSA

Gestoría & Administración de Fincas

Ángel Sánchez Sierras

Economista

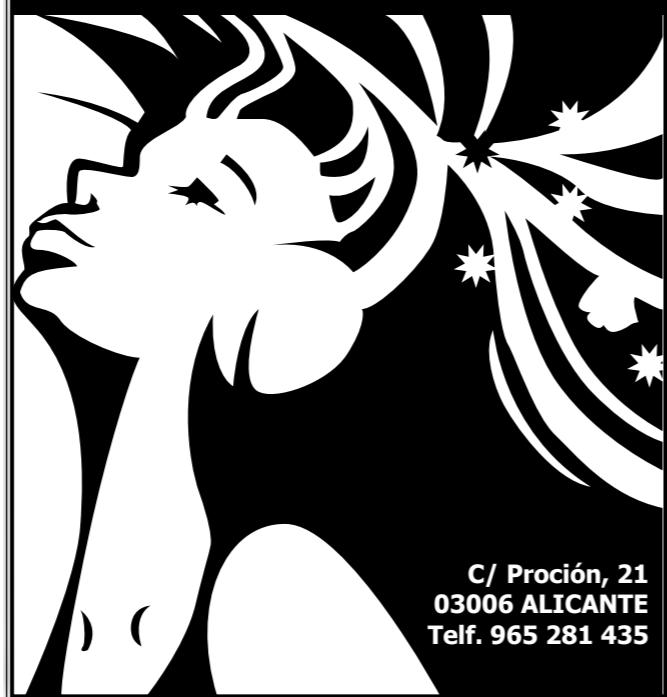
Fiscal-Laboral-Contable/
Inmobiliaria/Seguros

965288084 / 681092436

foremsa@foremsa.com

www.facebook.com/fincasforemsa

Angela
PELUQUERÍA UNISEX

C/ Proción, 21
03006 ALICANTE
Telf. 965 281 435

Sotelo 10

Plaza de Calvo Sotelo, s/n.

CARNIVORIUM
The Best Beef
688 705 431
Paseo Mayor 2 - El Rebollo
JUNTO A LA GASOLINERA

Somos especialistas en dulces y golosinas para fiestas. Muy dulces y justolegítimo para todo tipo de cestas.

Siguenos en Instagram y Facebook
Patelería SWEET Drogalería

VALLARTA +34 666 17 41 57 602 21 11 10

droguería
Euromas
perfumería

ARTICULOS DE LIMPIEZA Y COSMETICA

Saludamos al barrio de Florida-Portazgo en las fiestas de Hogueras de San Juan

Avda. de Orihuela, 27
Telf. 96 608 82 69
Florida-Portazgo
03006 Alicante

C/ Padre Recadero de los Ríos, 37 - Alicante
Avda. Conde de Lumiares, 3 - Alicante

Santiago Antón Escolano

VENTA Y ALQUILER DE MAQUINAS RECREATIVAS TIPO «B»

Saludamos al barrio y al público en general en las Fiestas de Hogueras

C/. Cassiopea, 58 - Telf. 96 510 44 16
FLORIDA-PORTAZGO
03006 ALICANTE

GRUPO ENTRE FOGONES
<https://grupoentrefogones.com>

Empresa dedicada al sector de la restauración, proporcionando a nuestros clientes un factor diferencial en nuestros servicios de catering, eventos y celebraciones.

Nuestra dedicación e implicación se refleja desde la primera adjudicación pública de Consellería de Educación Cultura y Deporte en el año 2004 y hasta el día de hoy, con más de 6 centros en Alicante y provincia.

GrupoEntreFogones se diferencia por dar un servicio personalizado y tener un gran compromiso con aquellos que confían en nuestros servicios.

Intendad P.R.
Diseño: Sistechos.com

DISELOCONDETALLES.es

TIENDA
865 557 658

REGALOS PERSONALIZADOS Y MERCHANDISING
CALLE CRUZ DEL SUR, 47 -ESQUINA
(FLORIDA PORTAZGO)

(+34) 666 17 41 57
(+34) 637 69 76 24

NUEVA PAPELERÍA | LIBRERÍA
Cisne
casa del libro

Impresiones | Escáner | Encuadernaciones | Plastificaciones | Material de informática
Revistas | Dulces y golosinas | Refrescos | Recarga bonobuses | Manualidades

EN EL BARRIO DE TODA LA VIDA CON UN NUEVO AIRE
Lo que necesites, al instante!!! (Si no lo tenemos, no dudes en pedirlo)

C/ Cisne, 2
03006
966 0447 98
lapapeleriaelcisne@gmail.com

Fran CARNISSERIA XARCUTERIA

Especialidad en:
TERNERA ASTURIANA Y CORDERO LECHAL

Servicio a domicilio

Saludamos a nuestros clientes y amigos, y al público en general en las Fiestas de San Juan

C/. Escorpión, n.º 16
Teléfono 966 23 22 81
FLORIDA-PORTAZGO / ALICANTE

Amalia

Peluquería & Estética

Contacto

[f amaliapeluqueria.unisex](#)

[i amaliapeluqueriaestetica](#)

664 57 55 48
966 17 59 66

email: amalia.peluqueria.estetica@gmail.com

C/Casiopea 56, 03006 (Alicante)

Charcutería
Tapería
Con nuestros
quesos artesanos
Productos Gourmet

Tel. Pedidos
601 232 731
600 488 802/3
(Juan Antonio y Ramón)
[f La Vaquería del Camp d'Elx](#)

C/San Juan Bosco, nº10 - 03005 Alicante
ganadosmiralles@yahoo.es

Escuela
de Danza
Florida

- Ballet Clásico
- Clásico Español
- Flamenco
- Bailes de Salón
- Sevillanas
- Aerobic
- Gimnasia de Mantenimiento

Dirección:
TRINI PALACIOS - LOLI BLANCO

Avda. de Orihuela, n.º 98
Telf. 96 511 26 82
03006 ALICANTE

**AZULEJOS
BLANQUER**

Equipamiento para cocina y baño
Reformas e instalaciones

Felicita al barrio en
los días de Hogueras

Plaza Franklin Albricias Goetz, nº 1
esquina Asilo 4, 03007 Alicante
Tel. 965 28 57 49

Almacén: C/ Rio Turia, 24
03006 Alicante

info@azulejosblanquer.es
www.azulejosblanquer.es

Ratia
CAFE-BAR

FELICES HOGUERAS
OS ESPERAMOS
Calle Aldebarán 65

**YOLANDA
ESTEVE**
PELUQUEROS

MERAKIMERA

PERCUSIÓN

CONTACTO BATUCADA:
merakimerapercusion@gmail.com +34 681 638 414

DÖNNER KEBAP
SERVICIO A DOMICILIO
LA PLAZA PORTAZGO

MENÚ DE PLATO
PLATO FALAFEL 7,00€
Pollo, Ternera o Mixto + Bebida
+ensalada + patatas
Pequeño - 3,00€
Grande - 4,00€

PLATO BOX
6,00€
+ensalada + patatas

PANINIS
4,00€

PATATAS BRAVAS
3,00€

MENÚ NUGGETS DE POLLO
5,50€
6 nuggets de pollo + patatas + bebida

MENÚ DE ROLLO O PITA
6,00€
Rollo o Pita + patatas + bebida

MENU HAMB
6,00€

Movil: 602 124 022
Fijo: 865 886 884
C/Escorpión, 20
Planta baja,1

**¡Descubre la belleza
en tus manos!**

Mandala
Centro de uñas

En Mandala - Centro de Uñas, te ofrecemos un espacio dedicado al cuidado y embellecimiento de tus uñas con los mejores productos y técnicas del mercado.

Manicura | Pedicura | Diseño personalizado!
Uñas de gel y acrílicas

Visítanos en:
C/ Concejal Lorenzo Llaneras, 13 – Local Izq.
03005 - Alicante

Cita previa al: **621 20 45 13**

Mandala, donde el arte y el bienestar
se encuentran en tus manos.

**Asociación Cultural de Danza
Juan Barón**

LAFAYETTE - ALICANTE
PASTELERÍA
Antares, s.l.

Especialidad en:
TARTAS DE MANZANA,
FRUTOS SECOS y
FRUTAS NATURALES

Saludamos al Barrio en las
Fiestas de Hogueras

C/ Antares, 48 - Telf. 965 10 08 25
646 09 79 35
03006 Alicante

TLF: 622 902 904

SERVICIO TECNICO DE HOSTELERIA

VENTA Y REPARACION DE MAQUINARIA DE
HOSTELERIA. MUEBLES DE ACERO INOXIDABLE A
MEDIDA. INSTALACIONES COMPLETAS.

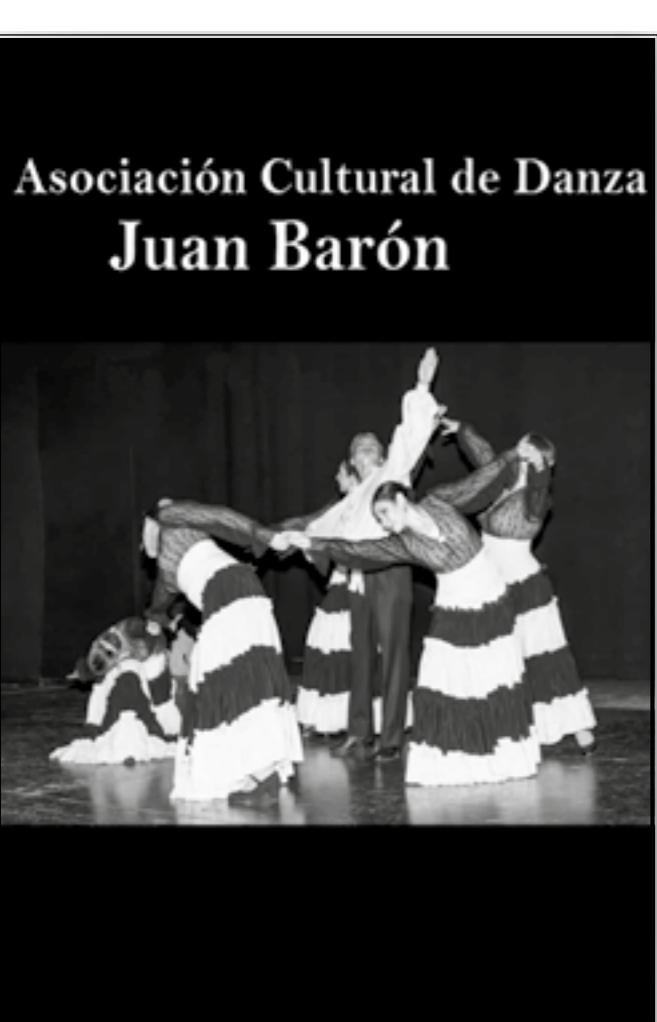
SALUDA AL BARRIO Y LES DESEA UNAS FELICES
HOGUERAS DE SAN JUAN

autodesguace Otoniel

Ctra. Ocaña, 47 (03114 - ALICANTE)
Tlf.: 965 10 77 73 - Fax: 965 10 91 18
e-mail: info@otoniel.es
www.otoniel.es

Saluda al barrio y les
desea unas Felices
Hogueras 2023

C/Piscis 2, local 6
965280366

@centroesteticacristinaperez

ESPECIALISTAS EN DESAYUNOS, ALMUERZOS Y
MERIENDAS. VENTA DE PAN, BOLLERIA Y PASTELES

HELADOS Y GRANIZADOS

TLF: 618750919

C/ PRINCESA MERCEDES 1, FRENTE NUEVOS JUZGADOS

Y AHORA TAMBIEN EN LA FLORIDA

C/ SOCIEDAD CULTURAL DEPORTIVA BETIS FLORIDA 6

SALUDAMOS AL BARRIO Y LES DESEAMOS PASEN
UNAS MUY BUENAS HOGUERAS DE SAN JUAN.

Venezuela, un país para querer
Lo nuestro es tuyo

ASOCIACION SOCIO-CULTURAL IBERO-VENEZOLANA
Desde el año 2011 Calle Zarandieta nº9, Alicante
Altozano, C.P. 03010

lola

SALÓN DE
PELUQUERÍA & ESTÉTICA UNISEX

965 11 43 77

Plaza Florida Portazgo, local 2,
Bajo
Alicante

Sirvent e Hijos s.l.
Materiales de Construcción
Servicio de Contenedores

TIENDA: C. Proción, 36 - Tel. 965 288 304 - 03006 Alicante
ALMACEN Y EXPOSICIÓN:
Camino de Borja, 16 - Tel. 965 111 814 - 03006 Alicante
www.sirventehijos.com • ps@sirventehijos.net

LENCANT.COM
HOGAR • CORTINAS • COLCHONES

**EL HOGAR
DE TUS SUEÑOS
DESDE
FLORIDA
PORTAZGO**

966 08 40 96
info@lencant.com

lencant.com
Conde Casas Rojas N°1-B

TRAPITOS Moda Joven

SEÑORA Y CABALLERO

DESEA A TODOS LOS VECINOS Y
AMIGOS, UNAS FELICES FIESTAS
DE HOGUERAS

www.trapitosmodajoven.com

ASTRONOMO COMAS SOLA, 16
03007-ALICANTE
TEL. 965 116 235

SALAS

CORTINAS

Decoración Ropa de hogar Colchones

*Saludamos al barrio en nuestras
fiestas de Hogueras*

C/. Cefeo, 15 - Telf. 96 528 84 96
03006 ALICANTE

Talleres RAYCAR C.B.

Empresa Fundada en 1970

CHAPISTERÍA Y PINTURA TALLER MULTIMARCA

E-mail: talleresraycar@hotmail.com
C/ Jaime Niñoles, 9 - 03006 ALICANTE
Telf. 96 608 90 00 - Fax 96 528 69 61

d p
www.direct-property.net
TORRELLANO

Nuestra inmobiliaria desea a los alicantinos
¡FELICES HOGUERAS!

Valoraciones gratuitas; tour virtual; certificado de eficiencia energética;
asesoramiento y acompañamiento durante todo el proceso de compra,
venta o alquiler.

CONTACTO:

ADSCRITOS AL REGISTRO DE AGENTES DE
INTERMEDIACIÓN INMOBILIARIA DE LA COMUNIDAD
Y A LA ASOCIACIÓN DE AGENTES DE LA PROPIEDAD
INMOBILIARIA Y AGENTES INMOBILIARIOS DE LA
PROVINCIA DE ALICANTE: A-048

INFO@DIRECT-PROPERTY.NET
+34 961 68 17 38
AVD. SILICE 49 ENT. Y BL. 020

HOGUERA FLORIDA
PORTAZGO

• ÑEÑA AL BOMBO •

SKODA

LLENYA AL BOMBO!

Fuego. Amigos. Tradición. Historia. Alegría.
Encantados de disfrutar del gran privilegio que supone
vivir las Hogueras con toda la familia de **Florida Portazgo**.

**REMEICAR
ALICANTE**

Av. Orihuela, 101
skoda.gruposerranoautomociones.es

**Vehículo
Oficial**

HOGUERA FLORIDA
PORTAZGO

▪ ÑEÑA AL BOMBO ▪

